

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXIX Kaina 30 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, RUGSĖJIS — SEPTEMBER 26, 1985

Nr. 188

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS, 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Permės srities ypatingasis lageris

BALYS GAJAUSKAS
iš Permės lagerio

Esame 31 žmogus. Nuo pernai metų vasaros pasilūso savo I. Helis. Išvežė į tremimą. Pervėdė į griežtą režimą ir išvežė į kitus konclagerius: Ivanenką, Knapą, Lazinski, O. Ebiejevą. Kalinama 15 už agitaciją ir propagandą, 12 — už karo metą, 3 už pabėgimą, 1 už šnipinėjimą. Martas Niklus, agit. ir prop. 10 metų ir 5 nutėmimo. Serga radikaliu. Balandžio mėnesį uždare metams į vienutę. Nepraleidžia jo laisvų motinai ir negauna iš motinos išskyrus kelis. Vitalijus Kaliničenko, agit. ir prop. 10 ir 5. Nuo pernai rudens uždarytas į vienutę metams. Balys Gajauskas, agit. prop. 10 ir 5, akis skauda, hipertenzija. Viacslavas Ostrogladas, agit. prop. 10 m. Teistas 1982 kriminaliniame lageryje Donecke. Serga skrandžio opa. Skaličs, agit. ir prop. 10 ir 5. Teistas už religinių eilėraščių. Sekantais ir paskutiniams. Invalidas, vaikšto ant dviejų ramentų. Serga skrandžio opa, širdies liga, 62-jų metų. Vasilis Stusas, agit. ir prop. 10 ir 5. Nesveikas skrandis. Du kartus daryta skrandžio operacija. Viktoras Petkus, agit. ir prop. 10 ir 5. Kyla ant kūno votys. Levko Lukjanenka, agit. ir prop. 10 ir 5. Serga širdies liga ir skrandžio. Ivanas Kandiba, agit. ir prop. 10 ir 5. Aleksis Tichis, agit. ir prop. 10 ir 5. Serga žarnyno liga. Vasilis Ovsienka, agit. ir prop. 10 ir 5. Pensia aklas, serga širdies liga. Berdnikas, agit. ir prop. 6 ir 5. Henrikas Jaškūnas, agit. ir prop. 10 ir 5. Nikolajus Evgrafovus, agit. ir prop. 10 ir 5. Viziris (karo metų), 15 metų. Ivanas Mamčičas (karo metų), 15. Serga hipertenzija. Titarėnka, k.m., 15. Akbas Kerimovas, k.m., 15, serga šir-

dies liga. Ostapenka, k.m., 15. Komisarovas, k.m., 15. Poliščiakas, k.m., 15. Menchas, k.m., 15, be rankos ir be kojos. Kutka, k.m., 15. Kondratjukas, k.m., 15. Leontjevas, k.m. 15. Moisejenka, k.m., 15. Jurijus Fiodorovas — pabėgimas, 15. Serga skrandžio liga. Murženka — pabėgimas, 14. Vasilis Fedorenka — pabėgimas, 15. Anatolijus Filatovas — už šnipinėjimą, 15 ir 5. Palengvintam (viena trečioji) randasi Kurka, Poliščiu- kas, Komisarovas, Menchas, Leontjevas, Moisejenka, Berdnikas, Evgrafovus, Kondratjukas. Nerusiškai rašytus laiškus gauname per pusantro — du mėnesius. Gauname nuo artimųjų giminių. Nuo kitų žmonių, praktiškai negauname. Kaip atrodo, uždrausti. Nuo žmonos, motinos, vaikų galime gauti, bet labai dažnai konfiskuojama. Taip pat mūsų laiškus dažnai konfiskuojama. Pasveikinimai religinių švenčių proga draudžiami. Visus atvirukus konfiskuojama. Paaiškina, kad ideologiniai žalingi ar politiniai žalingi, ar suokalbais ir tuo pagrindu konfiskuojama. Jeigu pradėti aiškintis kodėl neatiduoda ar rašai prokurorui, tai atsako, kad laiškas sunaikintas ir konfiskuota teisingai. Jie sako, kad turi teisę sunaikinti korespondenciją. Tokiu atveju jie visada teisūs. Prokuratūra visada pateisina bet kokius administracijos veiksmus su kaliniams. Kartą prokuroras pareiškė mums, kad jie tiki administracija. Dabar mūsų susirašinėjimas priklauso nuo administracijos malonės — noriu duodu lakšą, noriu neduodu. Bet koks konflikto nagrinėjimas negalimas, nes prokuratūra iš anksto pateisina administraciją.

(Bus daugiau)

Mažumų protestai

Washingtonas. — Paskelbus, kad naujasis sovietų ministeris Shevardnadze penktadienį atvyks į Washingtoną, čia susidarė „Sutikimo komitetas“, kuriam vadovauja Ukrainiečių Nacionalinis Informacijos Centras. Jam vadovauja Myron Wasylky. Jis paskelbė, kad prie Baltųjų Rūmų įvyks masinė demonstracija.

Amerikos Ukrainiečių kongreso komitetas ir Jungtinis Amerikos Baltųjų komitetas praneša, kad iš sovietų pogrindžio gautomis žiniomis, Eduard Shevardnadze sovietų Gruzijoje pagarsėjo savo žiaurumu, kai buvo tos respublikos vidaus reikalų ministeriu. Jis asmeniškai parinkdavo kriminalinius kalinius, kad jie kankintų ir muštų politinius kalinius Gruzijos kalėjimuose. Jis asmeniškai parinkdavo, kuriuos kalinius reikia kankinti, kad jie prisipažintų. Kaip galima tokiam žmogui ištieti Baltuosiuose Rūmuose raudoną kilimą, klausia ukrainiečių atsišaukimas.

Masinis mitingas prie Baltųjų Rūmų įvyks rugsėjo 27 d. nuo 10 val. ryto iki 2 val. po pietų. Dalyvaus kelių politinių, religinių, socialinių organizacijų atstovai, susi-

rūpinę žmogaus teisėmis sovietų užgrobtuose kraštuose.

Amerikos lenkų kongresas paskelbė JAV didžiojoje spaudoje atsišaukimus, kuriuose protestuoja prieš gen. Wojciech Jaruzelskio vizitą New Yorke. Jis pakviestas pasakyti kalbą Užsienio santykių taryboje ir penktadienį kalbės Jungtinėse Tautose. Amerikos Lenkų Kongreso vadovybė apmokėtuose pareiškimuose vadina Jaruzelskį paklusniu Gorbačiovo tarnu, kuris bando palaužti lenkų liaudies pasipriešinimą komunistinei vergijai.

— Kinijos komunistų partijos centro komitetas paskyrė į politbiurą šešis naujus narius, kurie pakeis 10 pasitraukusių narių. Tarp jaunesnių ir daugiau mokslo turinčių narių yra trys Kinijos vicepremierai, trys kariniai, kai (buvusiam politbiure buvo 9 kariniai). Gerokai atnaujintas ir partijos sekretoriatas.

— Afganistane praėjusį penktadienį sovietų ir afganų kariuomenė pasitraukė po sunkių kovų su partizanais iš Paktyjos provincijos. Užvakar afganų kariuomenė remiama 700 sovietų, vėl pradėjo naują ofensyvą.

Lenkijos katalikų primas kardinolas Josef Glemp aplankė Detroito priemiestį Hamtramck, kur gyvena nemaža Amerikos lenkų kolonija. Jis laiko jį su gelėmis pasitikusią Magdą Nawrocki.

Įtempta veikla JT asamblėjoje

New Yorkas. — Jungtinių Tautų Generalinėje asamblėjoje prasidėjo generaliniai debatai. Valstybių atstovai pradėjo kalbas. Asamblėjos pirmininkui tenka žiūrėti, kad tos kalbos nebūtų ilgesnės kaip 15 min. Dažnai jos būna ilgesnės. Šalia kalbų klausymų, valstybių delegatai turi pasimatymus su kitų valstybių atstovais, dalyvauja priėmimuose.

Šiais metais Jungtinės Tautos minės savo 40 metų sukaktį. Per ateinančias penkias savaites New Yorke laukiamas 159 užsienio reikalų ministrų ir 59 vyriausybės galvų, jų tarpe prezidento Reagano. Toks didelis svarbių politikų suvažiavimas stato sunkius reikalavimus saugumo organizacijoms. New Yorkan sutraukta pusė JAV Slaptosios Tarnybos valdininkų. Jungtinių Tautų apsaugai dirba apie 10 nuoš. visos New Yorko policijos. Pakrancio Sargyba patruliuoja East upę, veikia daug tarptautinių saugumo agentūrų ir federalinių tarnautojų.

Isteigus Jungtines Tautas buvo svarstoma, kur steigti organizacijos būstinę. Europiečiai tuo metu siūlė Ženevą. Prezidentas Trumanas manė, kad būstinę reikėtų steigti Bostone ar Philadelphiaj ar kur Vidurio Vakaruose. Jungtinių Tautų komitetas buvo rekomendavęs Greenwich arba Stamford, tačiau Connecticuto gyventojai protestavo. Pagaliau New Yorko miestas pasiūlė organizacijai didelį žemės plotą, vertą 8 mil. dol. Ta dovana ir nulėmė JT būstinės vietą.

Pradžioje New Yorkas abejingai priėmė JT būstinę, ji būdavo kilnojama iš vieno pastato į kitą iki 1952 m., kada buvo užbaigtas dabartinis milžiniškas pastatas. Tuomet ir diplomatų būdavo mažiau, nes narių skaičius 1945 m. siekė 51, o dabar jų atsirado jau 159. Kai kurie restoranai atsisakydavo patarnauti juodiemis diplomatom, namų savininkai nenorėdavo diplomatams nuomoti butų. Dabar New Yorko gyventojai jau priprato prie JT gyvavimo jų tarpe. Santykius pagadino Generalinės asamblėjos rezolucija, paskelbusi, kad

TRUMPAI IŠ VISUR

— Bosforo sąsiaury susidūrė turkų karinis laivas su sovietų kariniu laivu. Mažesnis turkų laivas paskendo, žmonių aukų nebuvo. Nelaimė įvyko tirštoje migloje, trys mylios nuo Istanbulo.

— Irako bombonešiai vėl puolė Irano Khargo salą, iš kurios užsienio laivai pasiima naftą. Uostas beveik visai uždarytas. Iranas ne kartą grasino sustabdyti Persų jūros naftos laivų judėjimą, jei Iranas nebegalės eksportuoti savo naftos.

— Britanijos princas Viliamas, 3 metų amžiaus, antradienį pradėjo mokslą vaikų darželyje. Spauda praneša, kad princas neišliejo nė vienos ašaros.

— Britų užsienio reikalų ministeris paskelbė New Yorke, kad šnipų gincas su sovietais laikomas baigtu.

— Komunistų teroristai, kurie pagrobė Salvadora prezidento dukterį, pareikalavo paleisti iš kalėjimų 34 savo draugus, kitaip prezidento dukterį bus nužudyta.

— Amerikos vartotojų prekių kainos per rugpjūtio mėn. pakilo 0.2 nuoš. Jei toks kilimas tęsis, metinė infliacija bus tik 3.3 nuoš., mažiausia per 18 metų.

— Sovietų gamybos „Katiuša“ raketa iš Libano teritorijos pasiekė Izraelio žemę, padaryta nuostolių, žmonių aukų nebuvo. Nuo birželio 10, kada Izraelis pasitraukė iš Libano, Izraelyje sprogo jau 12 raketų.

— Prancūzijoje paaškęs saugumo agentų skandalas, kalėjime laikomas vokiečiai Klaus Barbie per advokatą pareikalavo, kad jis būtų paleistas. Prancūzų vyriausybė neskelbia saugumo agentų pavardžių, nes „jie vykdė įsakymus, gautus iš aukščiau“. Barbie, buvęs Gestapo viršininkas Lyons mieste, tvirtina, kad ir jis tik „vykdė įsakymus“.

Nacių gaudymas

Tampa. — Latvių kilmės Austra Kalins buvo Tamos distrikto teisme nubausta penkerių metų lygtina bausme už tai, kad ji slapstė savo brolių Konradą Kalejas, 72 metų amžiaus. Jis yra OSI kaltinamas slepęs nuo imigracijos įstaigos savo karo meto nusikaltimus. Tamos teisėja Elizabeth Kovachevich galėjo duoti kaltinamajai vienerių metų kalėjimo bausmę, tačiau nubaudė ją lygtinai.

Teisme kaltintojai nurodė, kad Kalejas nepasirodė deportacijos teisme baltodžio mėn. Veliau paaškęjo, kad jis tuo metu gyveno sesers namuose St. Petersburg. Kaltinamoji prisipažino, kad ji nuvežė brolių iš savo namų į motelį Treasure Island, Floridą. Ji nupirkusi jam ir lėktuvo bilietą į Australiją, tačiau jis tuo bilietu nepasinaudojo. Konrado Kalejas deportavimo byla perkelta į Chicago, data dar nepaskelbta.

Philadelphiaje kitas karo meto nusikaltimais kaltinamas JAV pilietis, ukrainiečių kilmės Serge Kowalchuk pralaimėjo pilietybės atėmimo bylą apeliaciniame Trečiojo apygardos teisme. Teisėjai 8-4 balsais nusprendė, kad Kowalchuk melavo imigracijos pareigūnams 1949 metais, nusišėdamas savo kolaboravimą su vokiečiais.

Meksikos mieste

Meksika. — Žemės drebėjimo apgriautame Meksikos mieste yra 450 istorinių pastatų. Nė vienas drebėjime nesugriuvo, kada visiškai sunaikinti 400 namų ir 7000 pastatų siek tiek nukentėjo. Tai vis naujosios statybos pastatai. Spauda rašo, kad reikėtų išaiškinti, kas tuos namus statė ir nubausti jų statytojus. Oficialiomis žiniomis, drebėjime žuvo 4,300 žmonių, jų skaičius dar auga. Dingusių dar yra 2,000.

Kinijos partija patvirtino reformas

Pekinas. — Kinijoje baigėsi komunistų partijos suvažiavimas, kuriame buvo pakeista daug ilgamečių partijos vadų. Patvirtintas naujas ekonominis penkmečio planas, kuris sukėlė atvirus debatus. Svarbiausią balsą suvažiavime turėjo Deng Xiaoping, tačiau kritiškų minčių davė senas komunistų vadas Chen Yun, 80 metų amžiaus. Jis irgi buvo persekiotas, kaip ir Dengas, kultūrinės revoliucijos laikais.

Partija priėmė reformų žemės ūkyje ir pramonėje planą, tačiau Chen ragino planus kurti ne autokratiškai, bet demokratiškai keliu, išklaušant ir priešingų pažiūrų. Jis mano, kad ūkininkavimo laisvė ūkiuose gali atnešti javų kultūrų krizę, nes ūkininkai augins tik greitą pelną nešančius produktus. Chen yra svarbus partijos veikėjas, politbiuro buvęs 50 metų. Dengas nedrįso jo išmesti dėl senatvės.

Kinų spaudoje jau buvo prieš reformas straipsnių. Bijoma, kad partija pasuko „kapitalizmo keliu“. Kapitalizmo įtaka neša „dviasinę taršą“. Laisvos rinkos sąlygos vieni kinai bus turtingesni už kitus, atsiras vėl klasės.

— Kinijos ekonominių reikalų dienraštis vedamajame Ekonomistas Yuan Mu pripažino, kad reformos neša rizikingų priedų. Partija turės budėti ir ieškoti vidurio kelio. Jis pasisakė prieš absoliutų centrinių planavimą ir kontrolę, ragino didinti darbo našumą, siūlė „atvirus duris“ užsienio investicijoms. Gamyba ir gaminių paskirstymas toliau liks partijos priežiūroje. Bus kontroliuojamas ekonominis augimas. Iš daromų klaidų nuolat mokomasi tvirtino ekonomistas.

Kinijos ekonominių reikalų dienraštis vedamajame

Naujas diplomatas

Jungtinėse Tautose

New Yorkas. — Naujasis sovietų užsienio reikalų ministeris Shevardnadze vakar turėjo ilgą susitikimą su sekretoriumi Shultz. Penktadienį jis atvyks į Washingtoną, kur bus priimtas prezidento Reagano. New Yorko korespondentai skiria naujam sovietų ministeriui didelį dėmesį. Jis Amerikoje pirmą kartą ir jau nusiskundė New Yorko gatvių eismo netvarka. Dėl automobilių susikimimo jis pavėlavo į Urugvajaus prezidento priėmimą. Urugvajaus prezidentas esąs labai punktualus.

Sovietų ministerio kalba Generalinėje asamblėjoje buvo griežta, tačiau švelnesnė už daug metų girdėtas ministerio Gromyko kalbas. Shevardnadze esąs „simpatiškesnis“. Savo kalboje jis panaudojo naują žodį, kalbėdamas apie „žvaigždžių karą“, apie Amerikos projektą gaminti erdvės gynybos ginklus. Sovietų vyriausybė siekianti „žvaigždžių taikos“.

Sekretorius Shultz pasakė po sovietų ministerio kalbos, kad Amerika nesiekia pralaužti sovietų ginklų srityje, o tik siekia saugumo. Naujus Maskvos pasiūlymus Amerikos vyriausybė atidžiai svarstys, ji laukia, kad tie siūlymai palengvins Ženevoje susitarti, pasakė Shultz.

KALENDORIUS

Rugsėjo 26 d.: Kosmas ir Damijonas, Vydenis, Gražina.
Rugsėjo 27 d.: Vincentas P., Hiltruda, Kovaldas, Daugilė.

ORAS

Saulė teka 6:41, leidžiasi 6:43.

Debesuota, gali lyti, temperatūra dieną 65 L, naktį 45 L.

Aleksandras Pakalniškis, Jr.
3948 S. Artesian
Chicago, IL 60632

Apolonija Ziausienė
4 Bartlett St.
Amsterdam, NY 12010

PASIŪLYMAI IR ATISISVEIKINIMAS

Centro valdybai perduodant valdžią naujai išrinktajai, norisi perduoti kai kuriuos pasiūlymus, liečiančius mūsų organizacijos sutvirtinimą. Mat šis dešimtmėtis Lietuvos Vyčiams nauja era, nes jie narių skaičiumi, veikla, bei visuomenine atsakomybe yra labai išaugę. Remiantis mūsų (išeinančios valdybos) patirtimi, gal naujoji valdyba teiks atkreipti dėmesį į organizacijai padės sumodernėti.

Visuotiniai suvažiavimai

Kiekvienais metais matome vis daugiau delegatų ir svečių atvykstančių į suvažiavimus. Dėl to kuriai nors vienai kuopai sunku prisiminti atsakomybę tokį visuotinį suvažiavimą suruošti. Nedaug kuopų turi patalpas, talpinančias 400-500 suvažiavusių; be to, jaunesnė ar mažesnė kuopa gal ir neturi patyrusių narių tokį užmojį įvykdyti.

Dabar pats laikas Centro valdybai parinkti suvažiavimų vietas bei jas ruošti. Vietovė galėtų būti parinkta remiantis patalpų atitinkamumu, atstumų patogumu suvažiaujantiems atstovams. Daugelis su suvažiavimu susijusių darbų (programos atspausdinimas, spaudos reklama, korespondencijos ir kt.) gali būti atlikti nebūtinai ten, kur suvažiavimas turi įvykti, o ten, kur yra Centro valdybos paskirtas komitetas.

Už kuopas nariai, esančios netoli suvažiavimo vietovės, galėtų suvažiavimui vykstant pasitarnauti įvairiais darbais. Suvažiavimo darbotvarkė ir iškylos gali būti koordinuojamos Centro valdybos, jai net nenuvažiuojant į vietovę. Tuo būdu ir išlaidos, susijusios su suvažiavimo planavimu bei organizavimu, sumažėtų ir daugiau jaunų bei šeimos narių galėtų juose dalyvauti.

Situolome, (nebet kuri kuopa tikrai norėtų apsiimti suvažiavimo ruošą), 1986-tųjų metų suvažiavimu ruošimą pavesti Centro valdybai. Vietovė gali būti Allentown, PA, patogioje Lehigh Valley rajone. Kaimyninės 63-ioji ir 144-oji kuopos yra išreiškusios norą prisidėti prie tokio darbo. Pagalvokime. Daugiau informacijos apie šį suvažiavimo ruošimą pateiksime vėliau.

Centro valdybos pareigos

Matome reikalingą Centro valdybos narių pareigų pasiskirstymą pagrįstai, ypač vicepirmininkų. Kadangi tikrai nedaug senjorų kuopų Lietuvos Vyčiuose tėra, jų reikalai galėtų būti pavedami vicepirmininkui, kuris rūpintųsi narių verbavimo reikalais. Tuo būdu vienas vicepirmininkų galėtų pirmininkui padėti ypatinguose projektuose (kaip suvažiavimo ruošime, arba santykių su kuopom palikyme). O jei Centro valdybos pirmininkas kiek slūbuoja lietuvių kalboje, gerai kalbąs vicepirmininkas labai būtų naudingas.

Tokių būdų būtų, kaip ir naujojo pirmininko apmokymo laikotarpis. Būtų daug lengviau rasti tikrai tinkamą kandidatą į pirmininkus. Taigi, pirmasis vicepirmininkas būtų pirmininko padėjėjas ir ypatingų įvykių koordinatorių, o antrasis ir trečiasis

mus laukia eilė kitų. Turime daugelį svarbių projektų kurių sėkmė priklausys nuo mūsų visų darbo.

Buvusios Centro valdybos vardu dėkoju visiems už paramą praeitose metuose. Lai mūsų patronas šv. Kazimieras globoja ir veda mus Dievo ir Tėvynės tarnyboje.

Dievas telaimina mūsų pastangas, pasiryžimus ir nutarimus. Dirbkime nenuilstamai. Lai gyvuoją Lietuvos Vyčiai!

Loretta I. Stukas
1984-85-tųjų metų Centro valdybos pirmininkė

Vertė

Aleksandras Pakalniškis, Jr.

LIEUVOS VYČIŲ APYGARDŲ IR KOMITETŲ VEIKLA

(Tęsinys)

Vidurio Centro apygarda

Pirmininkė Fran Petkus praneša, jog apygarda suorganizavo du suvažiavimus Pittsburgh ir Cleveland miestuose (kur taip pat įvyko Vidurio vakarų kėgliaimo turnyras). Visos kuopos švenčia šv. Kazimiero šventės ir paliko Lietuvos Vyčių organizacijos projektus (kaip stipendijų, istorijos, Lietuvos bažnyčios kronikų fondus). Apygardos nariai remia ir Lietuvos pasiuntinybę, lietuvių seminariją Romoje, Laisvės statulos restauravimo projektą ir įvairius parapijų fondus.

Apygarda buvo ypač veikli atnaujintose pastangose išleisti Dariaus-Girėno pašto ženklą.

Naujosios Anglijos apygarda

Pirmininkas Bronislavas Lazauskas praneša, kad apygarda sušaukė du suvažiavimus New Haven, CT, ir Holyoke, MA, bei savaitgalio reikiąsias Kennebunkport, ME. Šį rudenį planuojama sugrįžti reikiąsias į „Cathedral of the Pines“ New Hampshire valstijoje ir surengti kultūrinį pikniką Worcester mieste.

Apygardos kuopos buvo veiklios įvairiuose projektuose, įskaitant Laisvės statulos restauravimo projektą, Lietuvos Bažnyčios kronikų leidimo projektą, lietuvių kalbos kursų vedimą, sąžinės kalbą, lietuvių rašymo vajuje, parašų rinkime Dariaus - Girėno pašto ženklui išleidimo vajuje ir kitur.

B. Lazauskas, kuris perėmė pirmininko pareigas buvusiam pirmininkui atstautydamas, asmeniškai buvo labai aktyvus. Jis aplankė daugumą apygardos 14 kuopų, dalyvavo įvairiuose renginiuose ir Centro valdybos posėdžiuose bei lietuviškuose renginiuose.

Lietuvių reikalų komiteto veikla

Komiteto pirmininkas dr. Jokūbas Stukas džiaugiasi komiteto veiklu. Šis komitetas savo veiklai idėjų semiasi iš Bernice Avizos redguojamo biuletenio. Tas biuletenis yra siunčiamas nariams ir Lietuvos Vyčių organizacijos draugams (ji paprašius).

Spausdinimo išlaidos apmokamos narių bei kuopų aukomis. Kai kurios kuopos, rengdamos Vasario 16-tosios minėjimus, aukas rinko ne tik kitoms lietuviškoms organizacijoms, bet taip pat ir šio komiteto veiklai remti. Tikimės, kad ir kitos kuopos seks jų pavyzdžiu.

Komitetas siekia Lietuvos Vyčių organizacijos narius informuoti apie JAV-bių OSI veiklą, ypač apie Sovietų liudininkų bei dokumentų neįteisingus Amerikos lietuvių kaltinimus naciška veikla. Komitetas taip pat remia kongreso tyrimus šiuo reikalu, skatina Lietuvos tikintiesiems sugrąžinti Marijos, Taikos

Detroito skautų stovyklos vartai Dainavoje.

Detroito žinios

ARTINASI SKAUTŲ JUBILIEJUS

Lapkričio antrąjį savaitgalį Detroito skautija švęs savo 35 metų jubiliejų. Lapkričio 9 d. ruošiamas linksmavakaris į kurį kviečiamas visas lietuviškas jaunimas ir visi jaunos širdies lietuviai.

Danguolė Jurgutienė

ATVYKS IR VYR. SKAUTININKĖ

Penktadienį, rugsėjo 27 d. 7 val. vak. šaukiama „Gabijos“ tunto vadijos, skautininkų, židinių ir vyr. skautų vakaronė. Vakaronė vyks pas ps. Dalią Gilvydienę, 30325

karalienės bažnyčia Klaipe-dio, rėmė „Baltic Peace and Freedom Cruise“ idėją ir kt.

Dr. Stukas palaikė ryšius su pagrindinėmis lietuvių organizacijomis ir Lietuvos reikalų komiteto pranešimus dažnai transliuoja dviejose savo radijo programose. Paskaitas skaitė Worcester, MA, ir New York, NY, o iš New Jersey gubernatoriaus Kean išgavo Vasario 16-tosios dienos proklamaciją Lietuvos laisvės reikalui. Jis dalyvauja New Jersey gubernatoriaus komisijoje Rytų Europos ir pavergtų tautų istorijai nagrinėti, kuri taip pat peržiūri mokyklų vadovėlius liečiančius šias temas.

Dr. Stukas ir komiteto nariai dėkoja talkininkams atsiuntusiems straipsnius apie Lietuvą; linki, kad atsirastų daugiau tokių žmonių.

Lietuvių kalbos propagavimo komitetas

Koordinatorius Algirdas Budreckis teigia lietuvių kalbos stiprinimą Lietuvos Vyčių tarpe savo „Lithuanian Lore“ skyriuje „Vytje“. Jis palaikė ryšius su Centro valdybos pirmininke, „Vytytes“ redaktore, bei kitais valdybos nariais, ir pateikė transliavimui bei spaudai kitos gausios medžiagos.

Lietuvių katalikų šalpos komitetas

Pirmininkė Frances Petkus praneša, kad Lietuvos Vyčiai ir šiais metais sugebėjo išleisti vieną Lietuvos Katalikų bažnyčios kroniką toms. Praėjusiais metais šiam reikalui buvo surinkta 4000 dol. Visos apygardos dalyvavo ir daugelis mūsų kuopų, kiek galėdamos, prisidėjo prie šio projekto. Vienas narys, Waterbury 7-tos kuopos Bronislavas Lazauskas, surinko net 10 nuosimčių visų aukų.

Frances įteiks čekį šia suma

Woodside Dr., Franklin. Bus malonu visoms susitikti, pasikalbėti skautiškais temomis ir aktualijomis bei arčiau susipažinti su LSS Vyriausiąja skautininke vs tn Stefa Gedgaudienė, kuri iš Clevelando atvyksta dalyvauti šioje suveigoje. „Jaunos širdys, jų liepsna, tegyvuoją „Gabija““

TUNTAI RENKASI

Sekmadienį, rugsėjo 29 d. Dievo Apvaizdos parapijos sodelyje įvyks „Gabijos“ ir „Baltijos“ tuntu sugrįžimo iš stovyklos sueiga. 12 val. vienetai rikiuojasi su gairėmis, gairėlėmis. Dėvima darbo uniformomis („Gabijos“ naujų bliuskučių galima įsigyti pas ps. Valentina Bulotienę

kun. Pugevičiui, Lietuvių Katalikų šalpos direktoriui, kuris rūpinasi kronikų leidimu. Jau treči metai iš eilės mes aukojame šiam vertingam projektui; mūsų sukaupta suma siekia 9500 dol. Tikimės ir ateityje šį darbą tęsti.

Sv. Kazimiero kolegija

Praėjusieji metai buvo pasiskelbti Sv. Kazimiero metais, tai Lietuvos Vyčiai adoptavo lietuvių pontifikalinę kolegiją Romoje, ir pradžioje ją remti spaudoje bei finansinai. Ši kolegija yra vienintelė lietuvių seminarija už Lietuvos ribų, tai savaime aiški jos vertė. Kun. Algimantas Bartkus, kolegijos praeitorius, Visuotiniame suvažiavime padarė pranešimą apie kolegijos reikalus. Esame dėkingi visiems, kurie prisidėjo prie kolegijos remimo darbų.

Lietuvių kultūros komitetas

Pirmininkė Anna Klizas Wargo palaikė ryšius su kuopų bei apygardų kultūrinį komitetų pirmininkais, pateikdama įvairią informaciją, kaip išvystyti veiklą kuopose bei apygardose. Dr. A. Budreckis suredavo lietuviškų valgių paruošimo bei valgymo metu vartojamų lietuviškų terminų brošiūrėlę.

Anna prisuntė „Vytytes“ žurnalui eilę straipsnių ir daug pasidaravo ruošiant lietuvišką stovyklą Elmhurst, PA.

Kuopos praneša, jog rengdamos Kūčias, Vasario 16-tosios minėjimus, ar šv. Kazimiero minėjimus, jos pasinaudoja šio komiteto spausdinta medžiaga. Anna už įdomiausią pravestą šventę paskyrė premiją, kuri buvo įteikta suvažiavimo metu.

(Bus daugiau)

Vertė

Aleksandras Pakalniškis, Jr.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$53.00 - Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$63.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvėlavimai už gautos prenumeratos nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kitur - Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00 \$19.00 —

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisydo savo nuostata. Neesaukduotų straipsnių nesauko. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. LINAS A. SIDRYS

AKIŲ LIGOS, CHIRURGIA
2636 W. 71st Street
Prima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.v. iki 6 v.v.
Susitarimui skambinti 436-5566

DR. IRENA KURAS

KODIKŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE-71168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasio ofisą perėmė

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ - VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123

Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 11-2

Ofs. tel. U-5-0348; Rez. PR-9-5533

DR. FRANCIS MAZEKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepa, skambinti 374-8004
Prima ligonius pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. - 476-2400

Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

Ofs. 735-4477; Rez. 246-0067; arba 246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ - NERVŲ IR EMOCININĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. - 233-8553
SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000; Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

SPECIALYBĖ VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
Nechirurginis išsiplėtimo venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą: Pirm., antr., ketv. ir penkt.

Tel. RE-lance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvių gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS

DR. LAURA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJOS
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofis ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave. Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Edmundas Vizinas, M.D., S.C.

Specialybė - Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽLOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6; šeštadieniais pagal susitarimą

Kas labiausiai verti premijos?

ŠIKART – PATYS VERTINIMO KOMISIJOS NARIAI

Iš rugsėjo 19 d. nr. Dirvos pirmo puslapio i mus žvelgia antraštė: „Nerado ką premijuoti...“ Skaitom toliau ir sužinome, kad reikalas sukasi apie š.m. Dirvos novelės konkursą. Jury komisija, susidedanti iš pirmininko Balio Augino ir narių dr. Danguolės Tamulionytės bei Vacio Kavalūno, vertino net 13 konkursų atsiųstų rankraščių, tačiau, „nuodugnai ir detalai apsvačius kiekvieną rankraštį“, vienbalsiai nutarė 1985 m. Dirvos novelės premijos, kurios mecenatas yra Šimas Kašelinis, šiais metais neskirti. Kodėl gi ne? O dėl to, kad „atsiųstieji kūriniai, juos vertinant literatūrinio požiūriu“, pasirodė esą „labai vidutiniški, o kai kurie ir labai silpni“. Trumpai sakant, „nerasta nė vieno, kuris būtų galima premijuoti“. O jei nerasta jokio premijuotino rankaščio, tai, aišku, nebūta ir pateisinimo kurį nors iš jų apdovanoti premija.

Bravo! Bravo jury komisijai už drąsą pripažinti faktą, jog literatūriname konkurse nebūtinai kiekvieną kartą turi būti laimėtojas. Šia prasme literatūros (ar dailės, ar muzikos) konkursai apskritai džiūti skiriasi nuo sporto varžybų. Pastarųjų atveju vis tiek kuris nors iš varžovų pirmas pasiekia finišą (nepaisant kaip ilgai tai truktu) ar iki rungtynių galo surinks aukščiausią skaičių taškų (nepaisant koks žemas jis bebūtų). Tas varžovas ir bus laimėtojas. Tačiau konkurse, kuriame rungtyniauja meno kūriniai, nėra aiškių bei griežtų žaidimo taisyklių, kas kartą numatančių varžybų baigmę laimėtoją. Antra vertus, yra čia tam tikri minimaliniai kokybės standartai, kurių nė vienas varžovui nepasiekęs, nė vienas nėra nusipelnęs būti garbingai išskiriamas iš kitų. Jeigu visi konkursai pateikti kūriniai yra prasti, tai, nors vienas ir būtų iš jų geriausias, jis vis tiek lieka prastas. Anei jokia garbė būti geriausiam tarp prastų. Paradoksiškai tarant, literatūros konkurse neužtenka būti geriausiam, reikia būti ir geram.

Taip sakdami, netvirtiname, jog esama kažkokių absoliučių grožio standartų, pagal kuriuos visi meno kūriniai privalo būti matuojami. Pakanka ir reliatyvių standartų, kylančių iš kultūrinės aplinkos, kurioje konkursai skelbiami ir vykdomi. Imkime, pvz., išeivijos romano konkursus. Logiška manyti, kad šiuo atveju tinkamas vertinimo rėmus sudarytų ne pasaulinės literatūros veiklai, o tik geriausi išeivijos lietuvių romano pavyzdžiai, tokie kaip, sakysim, Ramono „Kryžiai“, ar Katiliškio „Miškai ateina ruduo“, ar Landsbergio „Kėlionė“, ar Pūkelevičiūtės „Aštuoni lapai“. Šių ir panašių pavyzdžių buvimas ne tik įrodo, jog galima rašyti geras lietuviškus romanas, bet ir paliudija, kaip tie gerieji romanai atrodo. Jeigu tad konkursui atsiųstas rankraštis iš tolo nepasiekia anų lygio, kuriems galams ji bepremijuoti? Tas pats pasakytina ir apie novelės (ar kiekvieno kito kūrybinio žanro) konkursus.

Bet čia jau girdime skeptiko priekaištus: jei konkursų komisija būtų turėjusi rinktis tarp 3 ir 4 jai pristatytų rankraščių — galimas daiktas, kad visi būtų pasitaike netikė, tačiau kalbamui atveju ji jų susilaukė

net trylikos! Argi galėjo taip būti, kad iš trylikos novelių nei viena nepasirodė gera, net ir vertinant pagal pačias išeivijos lietuvių novelistikos aukštumas?

O kodėl ne? Atsakymą čia lengvai duos ne tik literatūros kritikas, bet ir kiekvienas su tikimybes dėsniais reikalų turėjęs inžinierius. Kiek per visą išeivijos laikotarpį kasmet vidutiniškai parašyta novelių? Turbūt nemažiau 30 (pirmaisiais dviem pokario dešimtmečiais gal net dvigubai ar trigubai tiek, paskutiniuoju metu bene perpus ar dar mažiau). Tad ko stebėtis, jei i vieną tokį konkursą suplaukia 13 veikalėlių, kurių vieni tik vos vos pasiekia vidurkį, o kiti net ir to ne? Būtų daug keisčiau, jei visuose konkursuose kiekvieną kartą pasitaikytų vis po šėdėvą: ir kuo toliau mes žengiam į ateitį, tuo keisčiau tai būtų, nes juk kasmet retėja mūsų dailiojo žodžio meistrų gretos, o jų, tų gretų, vis mažiau lietuviškai berasanti jaunomenė jau niekaip nebeįstengia papildyti.

Taigi, jei tik jury komisijos kompetentingai ir sąžiningai darbuosis, ateityje tokių „neradimų kam skirti premijos“ galime tikėtis kaip tik daugiau, o ne mažiau.

Žinoma, ir vertinimo komisijos kartais klysta. Jos klydavo kiekvieną kartą praeityje, kai nutardavo premijuoti menkaverčius kūrinius. Galėjo būti priešinga linkme suklydusi ir Dirvos novelės konkurso komisija, jei tarp tų 13 rankraščių iš tiesų buvo bent vienas vertingas, kurį komisijai kažkaip pasitaike pražiūrėti. Nors mes ne sekunde neabejojame komisijos narių nuovoka bei kruopštumu, nėra geležimi pakaustytos garantijos, kad ji tokios klaidos nepadarė. Kaip jau ne kartą literatūros istorijoje yra atsitikę, koks nors genialus kūriny gali būti kurį laiką neatpažintas, amžininkų kaip reikiant neįvertintas. Ar taip yra įvykę ir šiuo atveju, mes absoliučiu tikrumu nežinome ir vargu ar kada nors ir sužinosime.

Tad jei sveikiname Balį Auginą, Danguolę Tamulionytę ir Vacį Kavalūną, tai ne dėl to, jog jų ir mūsų nuomonės dėl tų minėtų rankraščių sutaptų. Jų nesame skaitę ir užtat apie jų vertę savos nuomonės neturime. Sveikiname Dirvos konkurso komisijos narius tik dėl to, jog visu šimtu procentų pritariame vienai iš jų sprendimo prielaidų, būtent tai, kad padoriame literatūros konkurse kartais galima premijos ir neskirti. Čia vedama kova už kokybės principą, ir toje kovoje B. Auginas, D. Tamulionytė ir V. Kavalūnas yra šiuo metu neabejotinai patys iškiliausieji vėliavininkai. Net ir tuo atveju, jei taikydami šį principą jie būtų suklydę, pats jų viešas už tą principą užsiangazavimas — už principą, kad premijos turi būti skiriamos tik aukštos kokybės kūriniams — švyti skatinančių pavyzdžių visiems kitiems, kurie kada nors ateity bus pašaukti vertinti grožinės kūrybos vaisius.

O kadangi Dirvos novelės komisija bus bene pirmoji, savo nesitaikstymą vidutiniškumui šitaip pareiškus, jos vardas, taip norėtume tikėti, amžiams įsiglaus ir į mūsų literatūros istoriją.

M. Dr.

LIETUVIAI LIETUVOJE IR NEGRAI AFRIKOJE

Dienraštis traukia Amerikos vyriausybę į teisimą

Rugsėjo 8 d. pagrindiniame Phoenix dienraštyje „The Arizona Republic“ politinis komentatorius Pat Murphy rašo, kad tas laikraštis iškėlęs bylą federalinei valdžiai, reikalaujamas sarašo biznio kompanijų, kurios prekiauja su Sovietų Sąjunga ir daro milijonus pelno. Federalinė valdžia tokį sarašą atsisakiusi duoti ir laikraščiui patarusi „užsičiaupti“.

Kodėl „The Arizona Republic“ tokio sarašo paparė?

Istorija visiems žinoma. Arizonos universiteto regentų taryba, kaip Californijoje ir kitose valstybėse, nutarė atšaukti savo investicijas iš tų kompanijų, kurios prekiauja su Pietų Afrika. Laikraštis kreipėsi į universiteto regentus tokiu raginimu: „Regentai, parodykite tikrąją drąsą, čiupkite ir Sovietų Sąjungą“. Bet balsas nuskambėjo kaip tyruose.

Žurnalistas Murphy įrodinėja, kad palyginus su persekiojimais Sovietų Sąjungoje, „Pietų Afrika judiejiems yra rojus“. Štai jo argumentai:

- Už bandymus laisvai kalbėti ir praktikuoti religiją pripildyti sovietų kalėjimai ir koncentracijos stovyklos;
- Net sovietiniais standartais vertinant, masinis afganų tautos naikimas yra neapsakomas;
- Pavergtų tautų milijonams (autorius mini ir Lietuvą) yra paneigtos pagrindinės žmogaus teisės;
- Apsiginti nuo Sovietų

JUOZAS KOJELIS

Sąjungos grėsmės Vakarų pasaulis turi investuoti milijonus resursus, kurie galėtų būti skirti žmonijos gerovei.

Autorius Sovietų Sąjungą vadina „bestialiausia žmogaus teisių pažeidėju“ pasaulyje. Paremdami sovietų nusikaltimus žmoniškumui, su ta „išikūnijusio blogio imperija“ Amerikos biznierių veda pelningą biznį, bet slepia savo veidą. Tie biznierių pasirūpino „Freedom of Information Act“ įstatymą įvesti klauzulę, kad prekiautojų su Sovietų Sąjunga incognito būtų apsaugota. Štai kodėl „Arizona Republic“ federaliniame teisme užvedė vyriausybę bylą.

Lietuva ir Pietų Afrika

1982 mudu su žmona lankėmės Pietų Afrikos respublikoje ir, grįžęs iš ten, „Darbininke“ paskelbiau savo įspūdžius. Teko aplankyti didžiulią juodųjų miestą Soweto, sostinę Pretoriją, kalbėtis su kai kuriais judaisiais. Matėme ir vyskupo Desmond Tutu gražią rezidenciją. Rašinyje iškėliau nepateisinamą apatėidą, tačiau viską susumuodamas teigiau, kad lietuviai okupuotoje Lietuvoje turi mažiau teisių negu negrai Pietų Afrikoje.

Praėjus kuriam laikui laisuku iš Jugoslavijos (nežinojau, kad „Darbininke“ skaitomas ir Jugoslavijoje) „Akiračiuose“ atsiliepė du lietuviško-

mis pavardėmis asmenys (kodėl „Akiračiuose“, o ne „Darbininke“?), kurie priekaištavo, kad aš, nebuves Lietuvoje ir tik trumpai pabuvojęs Afrikoje, daras neteisingus sprendimus.

Tiesa, Lietuvoje nebuvo, bet noriu nurodyti. Tikiauosi, kad okupuotos Lietuvos partija ir vyriausybė duos man tokią pat judėjimo laisvę, kokią turėjau Pietų Afrikoje. Būsiu laimingas, jei savo nuomonę galėsiu pakeisti. Afrikoje buvau tik apie savaitę, bet smalsiai dairiausi, tad ir noriu pateikti savo padaryto sprendimo motyvą.

Palyginamąja prasme Lietuvoje lietuviai gali kartu su rusais važiuoti autobusuose, naudotis tais pačiais viešaisiais tualetais, lankyti tas pačias mokyklas, teatrus ir t.t. Pietų Afrikoje visais tais atvejais juodieji atskirti nuo baltųjų. Atrodo, kad čia rusai lietuvių nediskriminuoja. Bet pažūrėkime, ar nėra išvirkstinių diskriminacijų. Ar lietuviai neprievartaujami broliautis su rusais? Juk jei būtų laisvi balsavimai Lietuvoje ir Pietų Afrikoje, negrai tas užtvaras norėtų panaikinti, lietuviai greičiausiai norėtų jas pastatyti: tegu rusai eina į savo tualetus, lanko savo mokyklas, važinėja savo autobusais. Iš antros pusės, kur vyksta ne viešas aptarnavimas, o sukurtos privilegijos teisės, ir Lietuvoje yra apatėidas: komunistai naudoja spec. krautvėmis, spec. restoranais, spec. ligoninėmis, ne daug kam prieina-

mos spec. bibliotekos, spec. gyvenami rajonai ir kt.

Judėjimo laisvė

Iš paviršiaus atrodytų, kad sovietų imperijos ribose visi turi judėjimo laisvę, ne taip kaip Pietų Afrikoje. Bet geriau pažūrėjus nesunku pastebėti, kad rusų judėjimas vykdo ir vyksta vakarų kryptim, lietuvių — rytų. Rusų nusikaltėliai atvyksta ponais į Lietuvą, o lietuviai patriotai į lagerius ir lietuvių jaunimas į rusų kariuomenę juda Sibiro link. O kas yra matęs lietuvių, net komunistų šeimą, tėvus ir vaikus, atvykusius aplankyti artimų giminių į Ameriką? Bent vieną atvejį per pastaruosius 30 metų.

Juodasis vyskupas Tutu keliauja po pasaulį, kritikuodamas savo vyriausybę ir neteisėną savo krašto politinę sistemą. Veik kasdien jis ir kiti valdžios oponentai pasirodo televizijoje ir kritikuoja savo valdžią. Net politiniai kaliniai su pareiškimais pasirodo televizijoje. Kalbant apie Lietuvą, ar kada į pasaulį buvo išleistas vysk. Julijonas Steponavičius ar su savo pareiškimais pasirodęs televizijos ar radio programose? Ar kada viešus pareiškimas yra padarę politiniai kaliniai — Petkus, Gajauskas, Skudis...

Yra tiesa, kad negrai Pietų Afrikoje negali balsuoti ir rinkti savo krašto valdžios. Iš antros pusės, lietuviai Lietuvoje buvo ir tebėra prievartaujami balsavimais į valdžią rinkti savo ir savo tautos smaugėjus — Staliną, Chruščiovą, Brežnevą, Gorbačevą... Kad klystu, bet tikiu, kad, jei nebūtų prievartos, bent 90% lietuvių tokiuose „rinkimuose“ nedalyvautų. Sritomis „teisėmis“ okupuotas lietuvių teises Lietuvoje daug pikčiau mendo, negu baltieji negrų Pietų Afrikoje.

Mus po Soweto vežiodamas juodas gidas aprodinėjo juodųjų „Beverly Hills“ rajoną, kur gyvena negrų milijonieriai. Jie finansuoja negrų politinę akciją ir kultūrinius darbus. Ar ir Vilniuje yra toks „Beverly Hills“? Matėme puišius rajonus, kur gyvena amerikiečių IBM, Xerox, General Electric ir kt. kompanijų tarnautojai. Nuvykęs į Vilnių, norėčiau tokius rajonus pamatyti. Vargu rasiu.

Pusantro ar dviejų milijonų negrų mieste matėme mokyklas, ligonines, bankus, prekybos centrus, įvairių tikybų bažnyčias. Negrai Pietų Afrikoje naudoja religiniais ir kultūrinėmis laisvėmis. Lietuviai okupuotoje Lietuvoje tų laisvių neturi. Gal tik vienoje srityje sovietinė sistema lenkia Pietų Afrikos

apartėidą, — tai atlyginimai. Lietuviai ir rusai, dirbą tą patį darbą fabrikuose, turbūt gauna tą patį atlyginimą. Mums Afrikoje buvo sakoma, kad, jei baltas gaunas 500 ar 600 randų, tai už tą patį darbą juodam mokama 250 ar 300 randų. Nežiūrint, kad už randą tuo metu buvo galima nupirkti daugiau negu už dolerį ir kad juodųjų gerovė Pietų Afrikoje buvo žymiai aukštesnė negu bet kurioje Afrikos negrų valstybėje, tokia diskriminacija nepateisinama.

Istorinis palyginimas

Apartėido ir žmogaus prievartavimo faktų palyginimas Lietuvoje ir Pietų Afrikoje nekalba Sovietų Sąjungos naudai. Palyginimą būtų galima pratęsti ir į tų kraštų istoriją. Ne tik sovietų okupacijos nesmerkia ir prieš ją nekovoja lietuviai, bet ir pati Maskva nebando įrodinėti, kad dabartinė Lietuvos teritorija kada nors būtų buvusi apgyventa rusų. Visi, išskyrus nelaimingus Maskvos tarus Lietuvoje, pripažįsta, kad rusai Lietuvą jėga pavėgė. Mums lankant istorinius muziejus Pietų Afrikoje buvo aiškinama, kad septynioliktąjo šimtmečio pusėje, kai čia pradėjo kurtis olandai ir anglai, vietinių gyventojų visai nebuvo, todėl jokių konfliktų su jais nebuvo. Tarp savęs kovojo anglai ir olandai. Tik gerokai vėliau juodieji pradėjo slinkti iš šiaurės. Tad baltieji buvę pirmieji šios Afrikos dalies gyventojai.

Nors tas istorinis faktas ir nepateisina šiandieninės sistemos, tačiau vis tiek kalba palyginama prasme Maskvos nenaudai. Todėl manau, kad neperdėju teigdamas, kad lietuvių teises Lietuvoje yra labiau pamintus už negro Pietų Afrikoje. Tik turuose ir prabangoje paskendę Kennedžiai, Weickeriai, Rockefellerai ir į juos panašūs nieko nenori girdėti apie Lietuvą, o tik rodydami savo „kilnumą“, iš tikro siekdami garbės ir politinės jėgos, skelbiai kovoja už negrų išlaisvinimą Pietų Afrikoje. Jei savo sąžines suderintų su žodžiais ir darbais, išgirstų žurnalisto Pat Murphy pasiūlymą: „Parodykite tikrąją drąsą, pričiupkite Sovietų Sąjungą“.

Laišku padėkoti žurnalistinui Pat Murphy už jo tikrąjį žmoniškumą ir paprasiaų painformuoti apie teismo eigą. Jo straipsnis „Regents, show real courage: Take on Soviet Union“ tilpo „The Arizona Republic“ Sept. 8, 1985. Norintieji gali jam parašyti šiuo adresu: Mr. Pat Murphy, c/o The Arizona Republic, P.O.B. 1950, Phoenix AZ 85001.

Ateitininkų jaunimas atlieka skaitymų montažą Tėvynės vakare Ateitininkų kongreso metu. Iš kairės: Rūta Girdauskaitė, Alma Lelytė, Linas Rimkus, Rima Polikaitė, Vija Bulybė ir Linas Udrys.

Nuotr. Sauliaus Girniaus

ATEITININKŲ DVASIA NEPALŪŽO

Atsiminimai iš moksleivių
veiklos draudimo laikų

ANTANAS MASIONIS

30

Pabaigus man tą kalbą, buvo sukeltos tokios ovacijos, kokių aš niekad savo gyvenime nebuvau patyręs. Pasijutau labai laimingas, kad galiau vadovauti tokiame drąsiam ir šauniam jaunimui.

Kitą kėlionė buvo pas vyskupą Juozapą Kuklą kovo 18 d., iš vakaro prieš šv. Juozapo šventę. Kai prof. Dovydaitis susisiekė su vyskupu Kukla, paprašydamas sau ir man audienijos kovo 19 d., vyskupas pasakė, kad jam pagerbti prelatai ir kapitulinos kanauninkai rengia vaises iš vakaro ir prašė mudu su prof. Dovydaičiu atvykti į tą vakarienę. Tad šį kartą man jau buvo daug drąsiau. Maniau, kad aš būsiu tik jo palydovas, bet išėjo visai kitaip. Prof. Dovydaitis, norėdamas paruošti naujus vadus, pats beveik visą vakarą stovėti nuošaliau, o priešakį pastatydavo jaunimą — tegu jis mokosi, kaip reikia viską daryti. Tad man teko ir vakarienės metu ir po vakarienės informuoti vyskupą apie mūsų veiklą ir visus mūsų užmojus. Neteko matyti ar vyskupas savo auką tą patį vakarą įteikė prof. Dovydaičiui ar atsiuntė vėliau, bet mūsų Gamtos Draugo ekskursijos fondas augo ir mūsų viltys didėjo.

Balandžio 14 d. sveikinti vyskupą Justino Staugačio buvau nuvykęs į Telsius pats vienas. Ten

irgi buvau pakviestas pietų, kuriose sutikau vyskupą K. Paltaroką ir savo psichologijos prof. vyskupą M. Reinį. Vyskupo pasveikinti buvo atvykęs ir Telsių apskrityje Karo komendantas, kuris, be abejo, irgi dalyvavo pietuose. Aš savo sveikinimą vyskupui paskaičiau prie visų svečių prieš pietus, girdint ir Karo komendantui. Dėkojau vyskupui, kaip buvo parašyta, už moksleivių ateitininkų globą, nurodžiau, kokiose sunkiose sąlygose veikiam, prašiau jo palaiminimo ir pagalbos ir ateityje. Nežinojau, ką komendantas tuo metu galvojo, bet ten buvo ne mano komendantūros teritorija, tad aš, ekaitydamas savo sveikinimą, visai jo nesivaržiau.

Vyskupas J. Staugaitis daugiau laikėsi visokių formalumų ir man jokios aukos tuo tarpu neįteikė, atsiuntė ją vėliau. Žodžiu, viskasėjo daug geriau negu buvo numatyta. Prof. Dovydaitis prasiarė mums tik tiek, kad gausiau parėmus mūsų ekskursiją vyskupui M. Reinii (jis net važiuavo laivu vienoje vėlesnėje Gamtos Draugo ekskursijoje kartu su moksleiviais), mes buvome turėję pakankamai pinigų ne tik laivui išsinuomoti, bet ir daliai moksleivių padėti, kad jie galėtų atvažiuoti į Kauną iš tolimesnių Lietuvos vietų, o jei dar kuriems reikalsams pritrūktų, jis jau pats tuo pasirūpintų.

Sudarius ekskursijos fondą anksčiau, negu buvo numatė ir neturėdami jokių finansinių rūpesčių, atsidėjome jau pačios ekskursijos organizavimui.

Plaukiame Nemunu žemyn

Sutartai dienai atėjus, susirinkome visi, kurie buvo užsirašę prisidėti prie šios ekskursijos, į Kauno laivų prielauką, sulipome į laivą ir dainuodami išplaukėme Nemunu žemyn. Išplaukėme labai patenkinti ir laimingi, nujausdami, kad bus be galo

idomi kelionė, nes turbūt nė vienas iš mūsų tokios kelionės Nemunu ir Kuršių marmėmis į Nidą, Klaipėdą ir paskui į Palangą dar niekad savo gyvenime nebuvome darę. Prof. Dovydaitis buvo vyriausias tos ekskursijos vadovas. Jis maišė tarp mūsų labai laimingas, lyg didelės šeimos tėvas ir pakeliui mums viską aiškino. Placiai ir labai gražiai ne tik šią pirmąją, bet ir kitas Gamtos Draugo ekskursijas, kurių buvo surengta iš viso keturios, aprašo savo knygoje apie Dovydaitį dr. Juozas Girnius, tad aš čia tepaminėsiu tik vieną kitą epizodėlį iš pačios pirmosios ekskursijos, prie kurios organizavimo ir man teko prisidėti, pabrėždamas, kokių vaidmenį tos ekskursijos moksleivių ateitininkų organizacijai yra suvaidinusios.

Pirmiausia, kaip dr. J. Girnius savo knygoje apie prof. Dovydaitį rašo, tos ekskursijos apskritai praplėtė moksleivių akiratį, nes pakeliui buvo keliose vietose sustojama, kaip Zapyškų pamatyti seną Vytuto laikais statytą bažnyčią, pamatyti Rambynų kalną, aplankant MArtyną Jankų, praplaukti pro Tilžę, praplaukti Kuršių mares, pamatyti Nidą ir jos kopomis, pasimaudyti Baltijos jūroje, kurios dalgais moksleivių nebuvo nė matę, aplankyti Klaipėdą, Palangą, vėl maudyti jūroje ir pailsėti po beveik visą savaitę užtrukusios kelionės — tai buvo ir kaimo, ir miesto jaunuoilui ar jaunuolei kažkas nepaprasto, pasakiško. Ypač, kad nė kelionė nieko nekainavo. Tie, kurie tose ekskursijose dalyvavo, papasakojo kitiems tos laimės neturėjusiems, ir daugelis ateitininkams to tiesiog pavydėjo. Šitai buvo vienas iš patrauklių dalykų, dėl kurių daug moksleivių pradėjo glaustis prie ateitininkų net tais laikais, kada buvo gana pavojinga šiai organizacijai priklausyti.

(Bus daugiau)

Cicero LB apylinkės surengtoje Tautos šventės ir Marijos Gimimo minėjime šv. Mišių metu mergaitės neša gėles prie Dievo Motinos statulos.

KELIONĖ Į VESTUVES

RŪTA KLEVA VIDŽIŪNIENĖ

O, gražioji vasara! Kaip laukia tavęs kiekvienas, nuo mažo mokinuko iki seno ūkininko. Laukiam tavęs ir mudu su brangučiu, nes tada turėsi įvykti tos lauktos giminių vestuvės Clevelande, toji seniai suplanuota lėta kelionė automobiliu nuo vakarinio vandenyno iki tolimų šiaurės rytų ežerų. Juk sustosime kiekvienoje gražioje vietoje, žvelgsim nuo žaliųjų medžių apaugusio kalno į žaliuojančias lankas savo nuo parodusių prerių kalvų pavar-gusiomis akimis.

Viskas gražiai suplanuota, spalvoti žemėlapiai išrikiuoti automobilio stalčiuje, geriausios suknelės ir prie jų priderinti batukai sukabinti maiše, prieš saldų miegą smagią pasimaudymą paruošti šaunūs, spalvingi reikmenys moderniškame kelionmaišyje. Viskas apgalvota, kaip prieš didelį karo žygį.

Pasirodė, pamiršau vieną mažą, bet svarbią smulkmeną. Nepasizūrėjau į miegos Saulės Jonytės taip rūpestingai paruoštą horoskopą, ar tos dienos buvo palankios didelei kelionei. Gal tada nebūtume kėlę kojos iš savo patogaus namelio.

Ankstąją ir dar gana vėsus rytą pajudėjome Aukštosios Dykumos link. Pamažu kilome dar pustučių keliu, kuris vingiuoja tarpukalnių. Žinoma, tai buvo kelias, prasi-dedęs kaip tik prie mūsų Valencijos miestelio ribos. Kilo kelias, kilo ir ūpas, beveik nerijosi dainuoti. Brėkstančiame danguje kartais praskrisdavo laisvas kalnų erelis, prieš pat mūsų ratus nerdavo ir krūmus voverės ir žiūkiai. Tik kojotes jau seniai buvo sulindusios atgal į savo skurdžius urvus.

Kadangi kelionei reikėjo penkių dienų, pasilikome rezervui dar dvi viršaus, kad nereikėtų skubėti. Pirmąjį vakarą vis vien buvome nutarę praleisti linksmame Las Vegas ir užsidirbti ant benzino. Kelias tolimas, bet mielas, — dainavau tykiai, šelmiškai galvodama apie savo brangučio gabumus prie kortų. Melavau ir jam ir sau, sakydama, kad man pakaks pasižūrėti per viešbučio langą į vakaro žiburiuose paskendusių pažadų miestą.

Nepasakosiu, kaip mums sekėsi, bet juk laimė toks sli-dus dalykas. Kitą rytą jau žymiai tylėsi išvažiavome toliau. Vėl gaivinanti vėsma, vėl keliukas į viršų. Turėjom pravažiuoti tą garsųjį Hoover Dam, milžinišką Colorado upės užtvanką elektros jėgai-nės reikalams, kurio statybą pradėjo prezidentas Hooveris depresijos laikais, kad padarytų žmonėms darbą prie naudingo, bet sunkaus ir bran-

gaus projekto. Daugeliui tas darbas kainavo net gyvybę, tačiau jo vieton tuoj stoji kitas, — reikėjo valgyti ir išlaikyti šeimą.

Pagaliau aukštumose! Ilgas kelių šimtų mylių kelias bėgo plokštuma, kurios vienoje pusėje tūnojo rudi ir baugūs kalnynai, o kitoje pusėje galėjai matyti net vieną kitą sodybą. Daugiausia tačiau nematė nieko gal geras keturias valandas ar daugiau, vos vieną kartą nuobodulį perkirto keliukas į kalnus su ženklais, kad jis veda į gražųjį Grand Canyon. Jau seniai buvome palikę Nevadą ir ritomės Arizonos pakraščiu į Flagstaffą, vadinamą Grand Canyon „vartais“. Ten turistai tiesiog lipo vieni kitams ant kulnų, užkan-dinės buvo perkimtos, juo labiau, kad buvo sekma-dienis.

Viskas klostosi neblogai. Greičiu, kuris lengvai galėjo užsitraukti laiku nepastebėto šerifo pyktį, riedėjome toliau Albuquerque link, atsidūrę jau New Mexico valstybėje, apie kurią mano kelionių biuras perspėjo, kad už kiekvieno krūmo slepiasi policininkas. Ačiū Dievui, taip nebuvo. Važiavome nykiomis ir išdegusiomis vietovėmis, tolumoje stypstant puikiai išraižytų kalnų keteroms, o žemėlapis rodė, kad tie pliki laukai buvo senųjų išdidžių indėnų gen-timis rezervuotos gyvenvietės.

Skurdūs keturkampiai namukai plokščiais stogais nerodė jokio gyvybės ženklo, tik pakelės skelbimai vis siūlė sustoti prie indėnų meniškų dirbinių, plunksnuotų kepurų, įmantriai išraižytų odinių batų ir diržų, mėlynai žalsvų papuošalų. Matėm kartais ir kokį vienįšį keliu bežygiuojantį indėną didžiule kepure nuo kaitrios saulės, susi-supusį į bespalvę skarą. Temstant siekėme Albuquerque, man dar vis nežinant, kodėl mano brangutis darėsi vis labiau nervingas. Problema sužinojau kitą rytą, — mat, automobilio priekinėje kontro-lės lentelėje užsidėgė raudona perspėjimo šviesa, pranešanti sutrikimą perkaitimo mašinerijoje. Ne, šiame seno-vaikiškai gražiame dar senųjų meksikiečių stiliaus mieste niekas nebuvo matęs europie-tiško Peugeot turbo diesel au-tomobilio, jau nekalbant apie tokių automašinų mecha-nikus. Po kelių bevilčių bandymų teko pasukti atgal į Las Vegas, kur žino-jome esant tokių automobilių parduotuvių ir aptarnavimą. Kelio ilgis atgal — 600 mylių. Drebančia širdžia ir beveik nekalbėdami skubėjome atgal, bandydami nežiūrėti į stiprėjančią raudoną šviesą. Vėl ilgoji plokštuma, vėl Hooverio užtvanka ir pagaliau šviesose

skęstas linksminis miestas. Bet ne apie tai dabar galvo-jome.

Kitą rytą ėmė kelias valan-das, kol į mus teikėsi atkreipti dėmesį specialisto akys. Paga-liau sprendimas: sugedo per-jungiklis — switch, bet kito čia neturime. Ką daryti? Skambi-namie telefonu į Los Angeles, kur yra mūsų nuolatinis mechanikas, malonus prancū-zas André, mane mylis už ne-blogą prancūzų kalbos mokė-jimą. Geras specialistas ir kuklus žmogus, tiek metų mū-sų išgynavimas visose pro-blemos, visad bandęs gintis ir tos kuklios kalėdinės dovanos už savo išskirtinai gerą patarnavimą. Taip, sako André, turim tą dalį, tik kas nors turi ateiti ją nupirkti ir iš-siusti ekspresu, garažas to nedaro.

Tuoį skambiname kaimynei ir draugei Nijolytei, o ta viską metus lekia į miestą, perka dalį ir siunčia į Vegas garažą. Lengviau atsidūstame, išge-riame po alų ir einam pasi-linksminti, negi sėdėti ir žiū-rėti per langą, kai toks akmuo nukrito nuo krūtinės. Jau ir čia pradeda sėkintis neblogai, nuotaika pagerėja.

Ekspreso paštas nuostabus. Kitą dieną dvilyktą valandą gauname dalį, bet gauname drauge ir blogas žinias: atsius-ta dalis netinka, turi tik dvi, ne tris skyles. Reikia kitos. Vėl prie telefono, išsibaramė kaip reikiant, bet nuo menadžerio gauname tik šaltą atsakymą — kitokios neturime, reikia užsakyti iš centro, ims dvi dienas.

Mūsų kambaryje mirtina tyla. Ką daryti? Vestuvės jau už dviejų dienų, net jei ir rytoj gautume reikiamą dalį, jokios vilties laiku nuvažiuoti ne-bėra. Kaip ir pridera gerai žmonai, dedu ranką ant brangiuoju nusiviršio peties ir randu išeitį.

Tavo brolio vaiko vestu-vės, tai tu rytoj skrendi lėktuvu, o aš palausiu dalies ir atvažiuosiu jau kaip nors tiesiai į Chicago, kur po vestu-vių planavom važiuoti. Ten ir susitiksimė pas mano pusse-serę Aldutę.

Nesmagu skirtis, bet išeities nėra. Vėl skambiname drau-gei Nijolytei, ta vėl ištikimai atlieka savo paskirtį, o aš iš-lydžiu brangutį į lėktuvą.

Pagaliau paslaptingoji dalis mechaniko rankose. Nors jau beveik ketvirta valanda vakaro ir brangučiui buvau pasižadėjęs nevažiuoti naktį, visa širdimi troškau išsilepti iš šio miesto ir vėl matyti lau-kus ir kalnynus. Todėl taip ir pasukau, persižegnojusi, automobilį Hooverio už-tvankos link. Tie patys vaiz-dai, ta pati plokštuma, o štai nepastebėtai nusileidžia graži prerių naktis. Nuotaikingai

Laiškas „Draugui“

KODĖL JAUNIMAS MAŽAI SKAITO LIETUVIŠKĄ SPAUDĄ

Man rodos, kad yra daug atsakymų į šitą klausimą, žiūrint apie kokį jaunimą kalba-me. Yra jaunimo, kuris akty-viai dalyvauja lietuvių bendruomenėje, organizaci-jose ir skaito lietuvišką spau-dą, kai jų veikla aprašyta. Yra jaunimo, kuris visai nesidomi lietuviška spauda ir neskaito, o kiti sakyti, kad jiems per sunku skaityti lietuviškai. Pasiteisinimų visi turi, bet mano nuomone yra, kad, jeigu jaunimas neįprato bet kokią spaudą skaityti, lietuvišką ar anglišką, tai nesvarbu, apie ką spaudoj rašys, nei kaip padailinsi — jaunimas neskaitys. Pirmiausia reikia įprasti skaityti laikraštį kasdien arba skaityti žurnalą, kai yra atsistatęs.

Vienas iš geriausių metodų pritraukti jaunimą skaityti

muzikai grojant stumiuosi Flagstaffo link, teliko 60 mylių, o ten ieškosiu nakvynės.

(Bus daugiau)

yra išspausdinti pačio jauni-mo rašinius ir straipsnius apie jaunimą. Bėda yra, kad jauni-mas nežino, kad yra įdomių straipsnių lietuviškoje spau-doje, nes neįpratę skaityti. Gal būtų galima per skautų — skaučių ar kitos jaunimos organizacijos sueigą parei-kalauti, kad visi parašytų po vieną straipsnį. Būtų galima per tas pačias organizacijas suruošti konkursus, kurių laimėtojų straipsniai būtų išspausdinti spaudoje. Jei jau-nimas daugiau rašytų lietu-viškai spaudai, tai gal dau-giau jaunimo ir skaitytų. Visi mėgsta matyti savo vardą ar savo organizacijos veiklą aprašytą spaudoje, ypač jeigu pačio jaunimo parašytas straipsnis.

v. sl. t. n. Gailė Eidukaitė

Idealus kalbėtojas yra tas, kas savo kalba klausytojus ir pamoko, ir uolumo jiems sutei-kia, ir pavergia jų valią; pamokydamas, jis atlieka savo pareigą, žavėdamas įgy-ją populiarumo, pavergdamas valią — užtikrina sau pasisekimą

Cicero

Mes kalbame mažai, jeigu nekalbame apie save.

Anonimas

APSIPIRKITE DABAR!

MICHIGAN JONATHAN APPLES—Obuoliai

ypatinga kaina, 10 sv. maišas \$1.49

CELLO CARROTS—Morkos 5 — 1 sv. maiš. \$1.00

MICHIGAN CONCORD GRAPES—vynuogės

iš mūsų ūkio, 2 sv. dėžė 98 c.

20 sv. dėžė \$4.98

No. 1 NEW CROP SWEET POTATOES—Bulvės

5 sv. \$1.00; už dėžę \$8.95

GREEN ONIONS—Svogūneliai 4 ryšuliai \$1.00

No. 1 RED or RUSSETT POTATOES—

raudonos bulvės 10 sv. maišas 69 c.

FRESH SQUEEZED APPLE CIDER gal. \$1.89

WHITE DISTILLED VINEGAR gal. \$1.39

Dairy

SOUP CREAM—smetona pt. 79 c.

SOUP HALF & HALF pt. 69 c.

SLODKOWSKI POLISH SAUSAGE—

Lenkiškos dešros, sv. \$1.79

Deli

SCOTT PETERSEN VEAL BOLOGNI sv., \$1.59

LAND O'LAKES AMERICAN CHEESE—

Sūris, sv. \$2.19

Išpardavimas rugs. 25—29 d.

EGG STORE

6190 Archer Avenue — Tel. 284-8704

4177 Archer Avenue — Tel. 254-0018

2429 W. 75th Ave. — Tel. 985-1103

8740 S. Ridgeland Ave. — Tel. 430-4787

7069 W. Cermak Rd. — Tel. 788-8500

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

GENERAL FACTORY
Applications Now Being Accepted
at
JETSON MIDWEST MAILERS INC.
3640 W. 111th St., Oak Lawn, Ill.
From 8 to 6 P.M.

Reikalinga lietuviškai kalbanti moteris, kad pasaugotų šypsantį dvejų su pusė metų angeluką. 23 dienas į savaitę.

Skambinkite 599-2253

MISCELLANEOUS

10% — 20% — 30% pigiau mokėtis už apmokantį mokytoją ir mokytoją. **FRANK ZAPOLIS**
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos, Radijai,

Stereo ir Oro Vėsintuvai

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir patalymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarę ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

Šv. Pranciškaus Dvasios

Spinduliavimas

Paruošė

T. Viktoras Gidžiūnas, O.F.M.

Tryliką skyrių: Tėvų Namuose. Pašaukimo Beieškant. Mažesnyis Brolis ir Apaštalas. Regula ir jos patvirtinimas. Tolimesnis gyvenimas ir darbai. Šv. Klaros pašaukimas. Atgaila, kūrinų meilė ir misijos. Ordino sutvarkymas ir misijos. Pasauliniai Mažesnieji Broliai. Kalėdos, prakartėlė, tobulybė ir malda. Žaidžios, mirtis ir kanonizacija. Šv. Pranciškaus Dvasios spinduliavimas Lietuvoje ir Ieivijoje ir t.t.

Išleido Pranciškoniai 1981 Brooklyn, N.Y.

Kaina su persiuntimu \$6.00

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda 35 ct. valstyjos mokestio.

NUO LAUKUVOS IKI ČIKAGOS

IZIDORIUS STRAUKAS

*

Tai įdomi prisiminimų knyga vieno žmogaus, kuris yra jau šimtmetis, (gimęs 1887 m. vas. 16 d.) prisimi-nimai iš senų laikų, o taip pat apie įsikūrimą Amerikoje įspūdiškai šiame krašte bei meile Lietuvai. Knyga yra 431 psl., gražiai atspausdinta "Draugo" spaustuvių. Viršelis ir aplankai dail. Petro Aleksos. Kaina su persiun-timu 9 dol.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.

Chicago, IL 60629

Remkite tuos vėralinkius, ku-rie skelbiasi dien. "Drauge".

REAL ESTATE

SIMAITIS REALTY

Income Tax — Notary Public

2951 W. 63 St. 436-7878

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4250 S. Maplewood 254-7450

Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškvietimai, pildomi Pilietybės prašy-mai ir kitokie blankai.

No. 273. Kaip naujas, labai švarus 2-jų butų namas — Brighton Park — 42-os ir California apylinkėse. Po 3 miegamus. 25 metų senumo. At-sikiri šildymai gazu. 45 p. sklypas. 1/2 vonios rūsy. 2 maš. mūro garažas. Five Holy Martyrs parapijoje. Skam-binkite dabar.

No. 379. Gimtinės arba did. šeimai — 6 kamb. pirmam aukšte su 3 mie-gamais. Modernios medinės spintos virtuvėje, moderni vonia, 3 kambu-tas rūsyje, 2 atskiri įėjimai — pade-da sumokėti mortgage. Naujas sto-gas, krosnis ir elektra. 2 maš. gar-sų automat. atidarymu. Mūrinis bar-becue, vandens fontanas. Namai puik-iam stovy — dar yra įvairių prie-dų. 61st ir Austin. Skubėkit — skam-binkite dabar.

No. 384. Archer ir St. Louis. 1 1/2 namo — mūrinis, 5 kamb. apačioj ir 3 viršuj, moderni virtuvė ir vonia, pilnas rūsy, 1/2 bloko nuo Archer.

No. 376. 52nta ir Roman. \$51,900. 7 kamb. namas su 4 did. miegamais, 1 1/2 vonios, moderni virtuvė, su pus-ryčių nuošaliu kampeliu. Centrinis šildymas, šeimos kambarys rūsyje, 2 maš. garažas, nedidelė taxi, idea-lus didėlei šeimai. Prie St. Gall's baž Skambinkite dabar.

AR NORITE PARDOUTI?

Savo namą galite parduoti, tik pa-skambinkite telefonu. Mūsų pardu-vejai sėkmingai jums patarnaus. Me-loms galime padėti, nes daugiau sten-giamės. Namų įvertinimui skambin-kite skubiai — dabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY

Tel. — 434-7100

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdyklas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie — 778-2233

ISIGYKITE DABAR

Marijos žemė

(lietuvių poezija)

IR

Aušros žvaigždė

(pasaulinė poezija)

Geriausią marianinę lektūrą

gegužės mėnesį yra Alfons „Ty-ruolio parengtos antologijos

Abiejų knygų kaina \$3.00

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Kelias į altoriaus garbę

J. VAIBNORA, MIC

Ark. Jurgio Matulio bėti-

fikacijos bylos apžvalga. Gene-

ralinės Postuliacijos leidinys

1969 m.

Kaina su persiuntimu \$1.00.

Gaunama DRAUGE

MŪSŲ KOLONIJOSE

New Haven, Conn.
VYČIAI PO 72 SEIMO

Daug darbo ir rūpesčio Lietuvos Vyčių 52 kuopai reikėjo paaukoti seimo priėmimui ir globojimui. Tas pareikalavo visų metų planavimo ir ruošimosi. Ypatingai sunkios dienos pačiu seimo metu, kai temperatūra siekdavo 90 F. laipsnių. Tai buvo didelis įvykis New Haveno ir apylinkių lietuviams. Posėdžiai ir vakarinės programos buvo gausiai lankomos. Ypatingai įspūdingos seimo užbaigimo šv. Mišios. Taip perpildyta Sv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčia gal buvo tik prieš 20 metų Kalėdų ir Velykų šventėse.

Rugsėjo 8 d. 10:30 v. vyčiai gana gausiai susirinko ir lietuviškas pamaldas. Klebonas kun. A. Karalis biuletenyje buvo paskelbęs, kad minėsime Svč. M. Marijos gimimo ir Tautos šventes, kviesdamos parapičius pamaldos dalyvauti. Choras prieš Mišias pagiedojo A. Dambrausko Maldą, aukojimui Br. Budriūno — Neapleiski mūsų, Motinėle, komunijai kun. K. Senkauskas — Graži Tu, Marija, pabaigai Vyčių himną.

Evangeliją klebonas perskaitė lietuviškai ir angliskai. Pamokslą sakė angliskai apibūdindamas religinę ir tautinę šventės reikšmę. Pamaldoms pasibaigus, vyčiai susirinko į parapijos apatines patalpas susirinkimui. Dalyvavo 59 nariai. Kuopoje šiuo metu yra 176 nariai.

Susirinkimą malda pradėjo klebonas. Vėliau, pasidžiaugęs visu bendru darbu ir puikiais rezultatais, ragino toliau dirbti, pabrėždamas bendradarbiavimo ir noro dirbti svarbą, vis labiau pažinti savo tėvų, protėvių kraštą ir kiek galima savo darbais palengvinti ten dabar esantiems sunkioji padėty. Pasidalinta įspūdziais, seimą ruošiant ir iš seimo. Dar ne visos sąskaitos gautos ir apyskaita nepadaryta.

Pasitarta kuopos einamais reikalais: kuopos narių išvyka, parapijos naudai ruošiamą gegužinė su plačia programa, rudens renginio kuopos naudai, išvažiavimai į apskritų suvažiavimus ir kitų kuopų renginius. Parodytos ir šeimos nuotraukos, kurių buvo galima, jei kas norėjo, užsisakyti. Susirinkimas baigtas malda ir Lietuvos himnu.

CONNECTICUT LB APYGARDOS POSĖDIS

Spalio 10 d. vakare New Haveno liet. parapijos mažojoje salėje vyko apyg. vald. XI LB tarybos narių ir apylinkių pirmininkų posėdis. Aptarti apygardos reikalai — Vasario 16-tosios minėjimas Hartforde 1986 m. vasario 16 dieną. Minėjimo rengimo darbams vadovauja apyg. valdyba. Jiems talkina visos apyg. apylinkės. Pagrindiniu kalbėtoju kviečiamas kongresmanas dar neatsakė, bet tikimasi šiomis dienomis sužinoti. Numatomas koncertas ir priėmimas.

Minėjimas bus viešas visiems ir tikimasi, kad pritrauks lietuvių ir nelietuvių. Minėjimui suruošti reikalingi finansai, kurių nei apygarda, nei apylinkės daug neturi, bet pasižadėjo remti kiek bus galima. Tikimasi, kad lietuvių reikalą supras, kaip ir visada, ir savo aukomis, kad ir mažomis, šį minėjimo rengimą palengvins. Tokio masto minėjimas yra būtinas ir laikus Vasario 16-tąją kas metai išnešti viešumon.

Apylinkės minėjimai bus daromi kaip įprasta, tik ne tą pačią dieną. Aukos renkamos tiems patiemis tikslams — Lietuvos laisvinimo darbams.

Lietuviškoms mokykloms mokinių nebėra apygardoje. Liūdna ir kažin ar galima tuo tikėti. Ačiū Dievui, kad yra entuziastų, kurie rankų nenuleidžia ir brangina savo kalbą, ieškodami ko nors kito. Šiuo metu apygardoje organizuojasi mokyklos lietuvių kalbai pramokti, suaugusiems Hartforde ir Waterburyje. Gal tuo paseks ir kitos kolonijos?

Trumpai pakalbėta apie ruošiamą rytinio pakraščio tautinių šokių šventę Hartforde. Tikra data ir vieta dar nenustatyta. Manoma, kad turėtų būti Kapų puošimo dienos savaitgalį ar birželio 8 d.

Pasiūlyta ir pritarta kiekvieno apylinkę turėti po asmenį ar daugiau, kurie sektų spaudą, radijo ir televiziją, kad, reikalui esant, būtų galima laiku reaguoti.

Kalbėta apie reikalą ir priemonės lietuvių kilmės amerikiečius informuoti ir narių LB-nei verbavimą. Diskutuotas anglų kalbos naudojimas, kai kuriais atvejais LB-neje.

XI LB tarybos nariams perduoti apylinkių ir apygardos pageidavimai bei pasiūlymai. Apgailėta, kad iš apygardos sesijoje iš šešių narių gals dalyvauti tik keturi. Posėdžio metu buvo spėjamos kandidatūros į krašto valdybos pirmininko postą. Nei už vieną stipriau nepasiskyrta, tačiau išsireikšta, kas valdyboje nepageidaujama ir ko tikimasi.

Posėdyje nedalyvavo du tarybos nariai ir neatstovauta dviem apygardos apylinkėms, gal dėl to, kad buvo didelė lietaus audra. Šiaip apylinkių ir apygardos v-bos nariai parodė domėjimąsi, susirūpinimą ir atsakomybę LB-nei. Kitaip ir būti negalėtų — LB šaknys yra apylinkių nariuose.

Albina Lipčienė

A.A. KAZIMIERA VITKŲ AMŽINYBĖN PALYDĖJUS

Kiekvieną kartą, kai Viešpats pasišaukia savo tarną iš šios nuostabių pavasarių žydinčios žemės, iš šios ašarų pakalnės, primena mums, kad iš tikrųjų čia esame tik svečiai.

Ir štai rugpjūčio 27 dieną sudrebino karštos saulės deginamą Didžiojo vandenyno pakrantę netikėta, skaudi žinia, kad a.a. Kazimieras Vitkus iškeliavo amžinybėn...

Mintys žaibu perskrido per ilgų metų vintinę. Atmintyje iškilo 1937 metai, kai, baigęs mokslo, mano vyras ir aš buvome paskirti į Zarasų gimnaziją, į mokytojų Vitkaus vietą. Mokytojo Vitkaus tada mes dar nepažinojome. Girdejome tik, kad jis persikėlė gyventi ir dirbti į Klaipėdą. Betgi dažnai jį minėdavome, tęsdami jo dirbtą jaunimo auklėtojo ir mokytojo darbą, sekdami jo įmintais pėdsakais.

Metai bėgo. Beveik po 35-rių metų, 1971, jau Los Angelej, gražaus jaunimo būryje besikalbant, vienas jaunuolis prasiitarė, kad jis yra gimęs Zarasuose. Tas mane labai sudomino. Paaiškėjo, kad jis yra Gintautas Vitkus, buvusio Zarasų gimnazijos mokytojo Kazimiero Vitkaus sūnus. Degiau nekantrumu pamatyti ir patį mokytoją, o tai pavyko labai greitai. Susipažinome. Nepaprastai kuklus. Tylus. Su šypsena. Labai mielas žmogus. Tokie buvo pirmieji įspūdžiai. Tokie ir liko po daugybės susitikimų per eilę metų.

Nelengvas buvo a.a. Kazimiero Vitkaus gyvenimo kelias. Galybių Viešpats neleido jam palūžti, stiprino ir guodė, kai jis mažą, mielą rankelę spausdamas savo delne, vedė savo sūnelį Gintautėlį per karo baisybes — kurtinantį lėktuvų staugimą, kulų liūtį, negyvybės akimis žiūrinčius miestų ir

kaimų griuvėsius.

Karui pasibaigus, kelionė per vandenynus į pažadėtąją žemę... Naujasis kraštas toks svetimas, neaprepiamas, laisvės ir pagundų pilnas. Kazimierui vienam teko ir kasdieninė duona pasirūpinti, ir sūnelį auginti bei auklėti. Gintautas savo tėvelio neapvyly. Išaugo lyg Lietuvos girių berželis: aukštas, lieknas, malonus jaunuolis, išsimokslinęs, išsilavinęs, labai kuklus, tikras lietuvis patriotas. Vėliau abu su tėveliu persikėlė gyventi į Los Angeles. Čia Gintautas sukūrė gražią lietuvišką šeimą: vedė geltonplaukę lietuvaitę Ramunę, augina du šaunius sūnelius — Darių ir Liną. Čia Didžiojo vandenyno pakran-

tėje išmūšė ir ta skaudi paskutinė a.a. Kazimiero Vitkaus gyvenimo valanda.

Reiškiame nuoširdžiausią užuojautą velionio sūnui Gintautui, mairiai Ramunei, vaikaitiams Dariui ir Linui. Tegul Aukščiausias duoda jiems jėgų ir stiprybės šį didžiausią išsiskyrimo ir netekimo skausmą pergyventi, savo tėvelio, uošvio, senelio pėdomis eiti, jo idealų siekti, jo valią vykdyti.

A.a. Kazimierui tegul Viešpats suteikia amžiną atilsį, amžiną ramybę savo karalystėje.

MGL

Kas nemato, jog pasaulis neturi vietos nieko nedirbančiam, — kad kiekvienas savo egzistenciją Dievo žemėje turi atpirkti darbu, tas yra be sąžinės.

H. Grosz

DRAUGAS, 1985 m. ketvirtadienis, rugsėjo 26 d.

MIKE MAKSVYTIS

Mirė 1985 m. rugsėjo 23 d., sulaukęs 68 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje, Salantų mieste. Amerikoje išgyveno 28 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Alfreda (Mirovaitė), Australijoje, 2 seserys: Birutė Tamašiūnienė su šeima, ir Aldona Vyšnauskienė su šeima, brolis Juozas su šeima, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Gaidas-Daimid koplyčioje, 4330 S. California Ave., trečiad. rugs. 25 d. nuo 5-9:30 v. vak., ir ketvirtad., rugs. 26 d. nuo 2-9:30 val. vak. Laidotuvės įvyks penktad., rugs. 27 d. iš koplyčios 9 v. ryto bus atlydėtas į Svč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Lietuvių Tautines kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: ŽMONA, SESERYS ir BROLIS

Laid. direkt. Gaidas-Daimid. Tel. — 523-0440.

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad rugsėjo 24 d. 2:30 v. p.p. mirė mano mylimas vyras

A. + A. JONAS ANYSAS,

sulaukęs 86 metų amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Klaipėdos krašte.

Nuliūdę lieka žmona Adelina, duklė Ilse Salkauskienė su vyru Kęstučiu, anūkai: Audronė, Anita, Arūnas, duklė Renata Gudat su vyru Albertu, anūkai: Eduardas ir James, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Kosary koplyčioje 3100 W. 59-ta gatvė. Budynės bus ketv. rugs. 26 d. nuo 5-9 v. vak. Bažnyčioje budynės bus penktadienį rugs. 27 d., 7 val. vak. Tėviškes parapijos bažnyčioje, 6641 S. Troy.

Šeštadienį, rugsėjo 28 d. 9:30 val. iš ryto pamaldos bus Tėviškės parapijos bažnyčioje ir po pamaldų bus nulydėtas į Bethany kapines.

Šeima kviečia visus draugus, gimines ir pažįstamus dalyvauti ir prašo gėlių nesiųsti.

Nuliūdę: žmona, dukterys su jų šeimomis.

A + A. RAIMUNDUI MIŠAUSKUI amžinybėn iškeliavus, liūdesy likusią žmoną Sofiją, jo tėvelius bei artimuosius, nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

MELROSE PARKO SKYRIAUS LIETUVOS DUKTERYS

A. + A. VLADUI RIMAVIČIUI mirus, žmonai Bronei, sūnui Antanui su šeima ir dukrai Sofijai Jelionienei su šeima, liūdesio valandoj reiškiame užuojautą.

POVILAS ir JUZE JANUŠONIAI
VYTAUTAS ir PALMA su šeima JANUŠONIAI

Mirus

A. + A. FELIKSUI KUDIRKAI, giliai skausmo paliestai jo šeimai: žmonai, dukrelėms, anūkams, žentams bei kitiems artimiesiems nuoširdžiai užuojautą reiškia

BUIVYDŲ ir MONGIRDŲ ŠEIMA

Panevėžio vyskupija

Siame IV tome aprašyta Panevėžio vyskupijos bažnyčios, koplyčios, kapinės, varpinės, paminklai. Aprašomi vyskupai, valdytojai ir kunigai.

Ypatingas dėmesys skirtas iliustracijai veikalo daliai. Dauguma bažnyčių bei religinių paminklų nuotraukų čia skelbiamos pirmą kartą.

Architektūrinių ypatybių aprašymai yra dr. inž. Jurgio Gimbuto. Poušnus, gerai paruoštas leidinys: 532 psl., kietais viršeliais. Išleido Am. Lietuvių Bibliotekos Leidykla (Lithuanian Library Press). Kaina su persiuntimu 25 dol.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629 USA

BRONIS KVIKITS
LIETUVOS
BAŽNYČIOS
CHURCHES OF LITHUANIA

Panevėžio vyskupija

DRAUGO PROJEKTAS 85

AUKOJO:

70,000	Vytautas Vidugiris, Palos Verdes, CA	\$100
	Irena ir Juozas Polikajai, Chicago	50
	Vladas Garbenis, Chicago	50
	Juozas ir Bronė Dzenkaičiai, Glendale, Ca	50
	Petras ir Elena Jokubkos, Chicago	35
	A. Nasutavičius, Southfield, MI	20
	St. ir Jonas Cipkai, Willowick, OH	20
	Patricia Bandza, Carleton, MI	20
	A. Bublys, Bloomfield Hills, MI	20
	Jonas Vaičius, Kearny, NJ	20
	M. Rumbaitis, Ponce Inlet, FL	20
	K. Urbšaitis, St. Petersburg, FL	20
	Jonas Laucius, Union Pier, MI	20
	Jonas Mačiulis, Lakewood, OH	20
	Kostas Mykolaitis, Detroit, MI	20
	P. Domkus, Los Angeles, CA	20
	Ant. ir M. Kiziai, Walnut Creek, CA	20
	R. ir Ona Čepelės, Palos Hills, IL	20
	Br. Pranckevičius, Evergreen Park, IL	20
	Ona Gudonis, Hot Springs, AR	20
	Martina Ziemelis, Torrance, CA	20
	V. ir J. Zubavičiai, Sunny Hills, FL	20
	V. Kulikauskas, Pompano Beach, FL	20
	St. Daržinskis, Ponce Inlet, FL	20
	V.J. Statkus, No. Riverside, IL	20
	Bruno Lukas, Chicago	20
	Valeria Wolff, Park Forest	10
	Vincas Paviličius, Chicago	10
	Kun. Leo Lumas, Gallup, NM	10
	Bronius V. Krokys, Philadelphia, PA	10
	Balys Auginas, Lyndhurst, OH	10
	K. Čepaitis, Ont. Canada	10
	Betty Philipps, Tuscan, AZ	10

Projekto rėmėjams nuoširdus ačiū.

Tax Exempt under Sec. 501(c) (3) of the code.
Lithuanian Catholic Press Society (Federal I.D. 236-1395573)

Išigykite šią populiarią plokštelę

RAVILA PERKUNAS - LA GIOCONDA - TOSCA
TURANDOT - AIDA - LA JUIVE - ANDREA CHIENIER
CARMEN - MANON - LESCAUT - PAGLIACCI
STASYBAS BARAS, tenoras

Statgarto Simfoninis orkestras
Dirigentas DARIUS LAPINSKAS

Tai viena populiariausių plokštelių. Kaina su persiuntimu \$7.95. Amerikoje. Užsakymus atsiųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — Yards 7-1741-1

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŲS LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių direktoriai

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

APLINK MUS

x Metinis banketas, priimanant dienraštį „Drauga“, rengiamas „Draugo“ renginių komiteto rugsėjo 28 d., šeštadienį, 7 val. vak. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Bus vakarienis, meninė dalis, šokiai ir pabendraavimas. Vakarienis rengia visiems gerai žinoma Ona Norvilienė. Dar galima užsisakyti stalų ar pavienių biulečių.

x „Draugo“ grožinės literatūros konkursui atsiųstas pirmas kūrinys, pasirašytas Pilyponio slapyvardžiu. Kūrinių priėmimo paskutinė data yra šių metų lapkričio 1 d. (pašto antspaudas).

x Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba išleido bendralaiškį visoms krašto valdyboms, pranešdama apie savo paskirto narių ir taktininkų veiklą bei ateities planus. Ypač įdomus pranešimas, kad dr. Bronius Nemickas yra dirbęs Kongreso bibliotekoje ir radęs svarbių dokumentų, kurie įrodo lietuvių priešintis SS legio- no įsteigimui ir bendrą pasipriešinimą nacių okupacijai valdžiai. Studija bus paskelbta spaudoje.

x A. a. muz. Alice Stevens paminklas Lietuvių Tautinėse kapinėse buvo pašventintas rugsėjo 21 d., dalyvaujant velionės draugams, mokinėms ir choristams. Šventinio apeigos atliko kun. Viktoras Rimšelis, Marijonų provincijolas.

x Liuda Rugienienė pažadėjo plačiau parašyti apie Lietuvių Bendruomenės XI tarybos pirmosios sesijos posėdžius Detroito. Posėdžiai buvo rugsėjo 21 - 22 dienomis ir ten išrinko naują prezidiumą, naują krašto valdybą pirmąją Algimantą Gečį ir kitus naujus pareigūnus.

x Moterų rekolokacijos bus spalio 4 - 6 dienomis Cenacle vienuolyne, beveik pačiame miesto centre, Fullerton Ave., tik keletas blokų nuo ežero specialiai rekolokacijos patalynose ir patogiose namuose. Rekolokacijos praves kun. K. Pugevičius. Registracijos prašoma pas E. Daurgidienę, tel. 476-7399.

x Gardner, Mass., lietuvių surengė rugsėjo 15 d. parodą, minint to miesto 200 metų sukaktį. Apie parodą ir lietuvių paruoštą rugpjūtės pavaizdavimą plačiai parašė vietos laikraštis, įsidėdamas ir didelę nuotrauką.

x Dirvos suakutuvinis banketas įvyks š.m. spalio 12 d., šeštadienį, Jaunimo centro salėje, Chicagoje. Meninė programą atliks smuikininkė Brigita Pumpolytė ir gitaristas Juozas Kasinskai, iš New Jersey. Kokteiliai nuo 6 val. vak. apatinėje salėje. 7 val. vak. didžiojoje salėje meninė programa, vakarienis ir šokiai. Šokiams gros neolituojančių orkestras, vadovaujamas Algio Modesto. Bilietai gaunami: Gifts International Vaznelių prekyboje, 2501 W. 71st Street, tel. 471-1424 bei pas komiteto nars - Jolanda Kerelienę, telef. 257-2558 ir Filiną Brauniene, telef. 476-3525. Visus kviečia Dirvos 70 metų sukaktį paminėti komitetas.

(pr.)

ARAS

Dengiamie ir taisome visu rusiu STOGUS.
Su aukštu patvrumu esame apdrausti. Patys prižiuri darba.
ARVYDAS KILIA
737-1717
arba tarp 10 v. ir 8 v. v.
tel. 434-9655

x JAV LB Švietimo taryba rengia spalio 18 d., penktadienį, 7:30 val. vak. Jaunimo centro kavinėje vakaronę pasišnekėti priešmokyklinio auklėjimo klausimais. Kalbės patyrosios šios srities darbuotojos Domicelė Petrutytė iš Chicago ir Audronė Skrupskelienė, kuri specialiai šiam vakarui atvyks iš South Carolina valstijos. Visi kviečiami.

x Illinois lietuvių gydytojų, odontologų ir pagalbinių moterų vieneto susirinkimas įvyks spalio 5 d. 4 val. p.p. Ateitininkų namų patalpose (Archer Ave. HWY 171 & 27). Dėl rezervacijų skambinti Vandai Kaunienei 652-9458 arba Irenai Pemkieni 697-0800 ar 426-2120. Kviečiame med. studentus, gydytojus ir jų šeimas dalyvauti.

x Sol. Eglės Rūkštelytės koncertas bus spalio 27 d. Jaunimo centre. Koncertui ruošti komitetą sudaro Jonė Bobinienė, Aldona Buntinaitė, Raminta Dirmantienė, Aldona Prapuolenytė, Lelė Sodeikienė, Regina Vaitkevičienė ir Valė Žadeikienė. Tikimasi, kad ir daugiau asmenų įsijungs į komiteto darbus.

x Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje Brighton Parke 40 valandų Šv. Sakramento garbinimo atleidimai bus rugsėjo 29 d. lietuviškai, rugsėjo 30 d. angliškai. Pamaldos bus vakarais 6 val. Pamokslus sakys svečias kunigas.

x Vincas Urbonas, Chicago, Ill., mūsų nuosirdus rėmėjas, spaudos bendradarbis, atsiuntė 30 dol. ir gražino laimėjimų šakneles. Vincui Urbonui, mūsų garbės penumeratoriui, tariaime nuosirdų aciu už realią auką.

x „Lithuania Through the Wall“, Algimanto Kezio paruoštas albumas iš okupuotos Lietuvos, gražiai išleistas Loyola University Press Chicagoje. Daug paveikslų iš istorijos ir dabartinio gyvenimo, kurio nematyti tik paprasta akimi. Galima gauti ir „Draugo“ knygyne. Kaina 15.95 ir vienas dol. persiuntimui.

x Dr. Pranas ir dail. Ada Suktai, Homewood, Ill., mūsų garbės penumeratorių ir lietuviškos veiklos rėmėjų, gražindami laimėjimų šakneles, pridėjo ir 50 dol. auką. Nuosirdus aciu.

x Lituanistikos tyrimo ir studijų centras rugsėjo 27 d., penktadienį, rengia vakaronę ir supažindinimą su „Kun. Juozo Valokaičio“ veikla ir ten aprašytais jo darbais nepriklausomai Lietuvai. Kalbės prof. dr. Juozas Meškauskas ir dipl. ekon., Adolfas Baliūnas. Vakaronė bus Jaunimo centro kavinėje 7:30 val. vak. Įėjimas nemokamas.

(pr.)

x Cicero Lietuvių medžio- tojų ir žvejų klubo gegužinė ir išvyka į gamtą įvyks rugsėjo 29, sekmadienio vidurdienį ir atvyko gamtoje, puikioje vietoje prie Antioch, Illinois. Kepsim skanius kšnius. Bus pietūs ir kiti įvairumai. Veiks bufetas. Vyks šaudymo varžybos. Vyks loterija, laužas - ir kt. Proga pabendrauti, pasportuoti, pasižmonėti ir atsi- kvėpti. Visi lietuviai kviečiami pasidžiaugti šiame gražiame gamtos kampelyje. Įėjimas veltui.

Važiuojama Int. 94 siaurėn iki Rte. 173. Sukti į vakarus. Pasiekus Deep Lake road vėl į siaurę. Kabės trispalvės iš- kabos su „CLMŽK“ užrašu.

(pr.)

x NAMAMS PIRKTI PA- SKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road - Tel. VI 7747.

(sk.)

Waukegano Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdyba. Iš kairės: Gediminas Damašius - vicepirmininkas, Elena Skališienė - išdinkinė, Vilija Suziedienė - pirmininkė, Milda Neumanienė - sekretorė ir Pranas Kružikas - vicepirmininkas.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

JULIAUS MINDAUGO GRIAUSDŽES KRIKŠTYNOS

Nekalto Prasidėjimo pa- rapijos bažnyčioje krikšto sakramentą rugsėjo 22 d. po pietų suteikė kun. Antanas Saulaitis Julijui Mindaugui Griausz- dei, dr. Mindaugo ir Lidijos Griaudzlių sūneliui. Krikšto tė- vai buvo Aldona ir Gintaras Plačiai. Krikšto apeigose daly- vavo jaunųjų tėvų artimieji šeimos nariai - abeji tėvai ir giminės, taip pat jaunojo kataliko Juliaus Mindaugo vy- resnė sesutė Rima, kuri džiau- giasi turėdama broliuką.

x Vyskupas Vincas Brizgys atnašaus šv. Mišias sekmadienį, spalio 6 d., Ne- kalto Prasidėjimo bažnyčioje Brighton Parke Amerikos lietuvių Romos katalikų fede- racijos Chicago skryžia su- važiuavimo progą.

x Šv. M. Marijos Gimi- mo parapijos mokyklos Moti- nų klubas rugsėjo 28 ir 29 die- nomis rengia skanėstų par- davimą. Šeštadienį, rug- sėjo 28 d., bus galima nus- pirkti kugelio, o sekmadienį skaniai pavalgyti pusryčius. Visi kepsniai - namie daryti. Motinų klubas per mokslo me- tus rengia įvairius renginius lėšoms sutelkti. Perechtai mokslo metais buvo nupirkti kompiuteriams stalai ir pirmo skryžia mokiniams naujos kėdės. Taip pat skiriamos lėšos mokyklos bibliotekai pa- didinti. Kviečia visus šešta- dienį nuo 4 iki 8 val. vak., sek- madienį - nuo 8 val. ryto pabandyti laimės šulinį ir paremti mokyklą.

x Sv. Seimos Vila, vado- vaujama Sv. Kazimiero sese- rų vienuolijos Lemonte, val- stijos prieglaudų ir slaugymo namų tikrinime pripažinta šešiomis žvaigždėmis, tai yra labai gerai vedama. Jos regis- racija pratęsiama ir ši prie- glauda, kurioje yra nemaža lietuvių, gauna pagyrimą.

x Marijos aukšt. mokyk- la yra reikalinga jauno vyro, kuris apsiimtų ir tikėtų vaid- meniu statomam „Where the Lilies Bloom“ vaidinimui. Vai- dinimą režisuoja mokyt. Lucille Piotrowski. Susitarti tel. 925-8686.

x Vytautas Kernagis, Kolorado vabalų herojus, šį penktadienį, rugsėjo 27 d., 8 val. vak., aplankys Playhouse teatrą (69-ta ir Maplewood) ir ten išdainuos vėliausias nau- jienas apie...

(sk.)

Krikštynų vaisės vyko 3 val. p.p. „Dainos“ restorano salėje, Marquette Parke, kur susi- rinko būrys tėvų giminii, draugų ir artimųjų. Daugiau- siai dalyvavo jaunos šeimos su vaikais, kurie savo būdu užpildė programos dalį, nes jiems krikštynos buvo links- mas pabuvojimas drauge. Visi jaunieji tarp savęs kalbėjosi lietuviškai.

Krikštynų apeigas pagal lietuviškas tradicijas pravedė krikšto tėvas ir skautų veikė- jas Gintaras Plačas. Sukal- bėjus maldą ir stalo palai- minimą kun. Algimantui Keziui, S.J., buvo sugiedota naujagimiui Ilgiausiu ir lai- mingu metu. Pagal lietuviš- kas tradicijas abi motutės - Liūda Griaudzienė ir Angelė Jadviršienė „pašoko“ su nau- ju krikščioniu po šoki. Kūna- padalino saldinių visiems svečiams, kaip įprasta krikš- tynose. Vl. Žukauskas užvedė keletą dainų, o visi svečiai pri- tarė, kad naujagimio gyve- nimas būtų linksmas ir lai- mingas. J. Žukauskienė trumpai pasveikino kūmus, Aldona ir Gintarą Plačus, dešimties metų vedybų sukaktį, o svečiai jiems su- giedoję Ilgiausiu metu.

Krikštynų nuotaika buvo graži ir draugiška, nes daly- vavo jaunųjų tėvų dr. Min- daugo ir Lidijos Griaudzlių giminės, kaip naujo krikš- čionio seneliai Liūda ir Kazi- mieras Griaudzės, Angelė ir Jonas Jadviršiai, dr. M. Griaudzės sesuo iš Floridos Dalia Aukštaitienė, jauno- sios motinos dėdės Juodikiai, Jadviršiai ir kiti artimieji.

Maistas „Dainos“ restorano yra geras, patarnavimas sklandus.

Visi svečiai skirstėsi linkė- dami Julijui Mindaugui ir jo tė- vams dr. Mindaugui ir Lidijai Griaudzėms laimingo gy- venimo ir šviesių ateities dienų. - P.S.

NUO DURŲ PRIE DURŲ

Tradicijai kasmet spalio mėnuo yra lietuviškos šalpos mėnuo. Ir vėl bus beldžiamasi į jūsų duris. Tiems darbamams pasirengti BALFo Chicago apskritys valdyba rugsėjo 15 d. buvo sušaukusi susirinkimą - pasitarimą Šaulių namuose. Susirinkimą atidarė ir jam vadovavo St. Vana- gūnas. Dienotvarkėje buvo mi- rusiųjų prisiminimas, sveiki- nimai ir skyrių pranešimai. Šį pavasarį praveista rinkliava prie Marquette Parko bažny- čios davė 1800 dol. Jaunimo centre vykusį gegužinė turėjo 4316.46 dol. pajamų iš jų liko 2819.90 dol. pelno.

Apie BALFo šalpos darbo reikalingumą vaizdžiu ir gyvu žodžiu papasakojo Pov. Vaiči- kauskas, buvęs Sibiro trem- tynis. Po daugelio vargų prieš aštuonerius metus jam pavy- ko atvykti į šią šalį. Jis yra patyręs BALFo dosnią ranką ir šia proga padėkojo. Yra ma- nančių, kad šalpa nebėra reikalinga, kad visi gerai gyvena. Tačiau taip nėra, vargas pasaulyje nedingo. Visuomet vargo buvo ir bus, net mūsų dainose minimas: „Vargas žaliuoja, vargas kero- ja; vargas prie vartelių žydi“. Dainoje ir vargas gana

IŠ ARTI IR TOLI

KANADOJE

- Mindaugo šaulių kuopa Montrealyje rengia Tautos šventės minėjimą rug- sėjo 8 d. Aušros Vartų parapi- jos salėje. Kalbės Stasys Jokū- baitis. Organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėlia- vomis.

- Alain Stanke-Sta- kevičius ir Vilija Bulotienė paruošė lietuvišką muzikos programą prancūziškai Radio- Canada stočiai. Programa buvo transliuojama rugpjūčio 10 d.

- A. a. Stasys Morkū- nas, 74 metų amžiaus, liepos 26 d. Montrealyje žuvo auto- mobilio nelaimėje, o jo žmona Marija Kaziukaitytė-Morkū- nienė sunkiai sužeista buvo paguldyta ligoninėje. Su jais važiuavusi žmonos sesuo Ja- nina Blauzdžiūnienė buvo ma- žiausiai sužeista. Ligoninėje aptvarsčius tą pačią dieną buvo gražinta namo. A. a. S. Morkūno laidotuvis buvo liepos 29 d. iš Aušros Vartų bažnyčios. Po pamaldų buvo nulydėtas į Mississauga, Ont., kapines. Liūdi žmona, sūnus ir duklė su šeimomis, taip pat kitų giminės ir artimieji.

- Toronto „Gintaro“ an- samblis tarp dešimt etninių ansamblių dalyvavo šiaurės Ontario festivalyje. „Ginta- ras“ tris kartus pašoko. Labai visiems patiko šiaurės Onta- rio ir jo primityvus gyveni- mas. Spalio mėnesį an- samblis koncertuos Detroito. Šiam ansamblui vadovauja Giedrė Paulionienė.

romantiškai skamba, visai kitaip jis atrodo tiems, kurie yra jo paliesti.

Amerikiečiai sako: „charity starts at home“, reiškia lab- darbė prasideda namuose arba savo aplinkoje. Lietuviai esame tarytum pasaulio pa- degėliai ir išvaryti iš savo namų, tad pirmoje vietoje lab- darbę turime nukreipti į savo aplinką, į savo tautiečius. O mūsų šalpos reikalingu yra gana daug. Šiuo metu didžioji dalis šalpos yra skirta Seinų ir Punsko lietuviams. Yra vargs- tantų lietuvių ir Pietų Amerikoje, tačiau ribotos lėšos neleidžia veiklos išplėsti. Yra tokių, ypač iš mažiausiai duo- dančių tarpo, kurie nesupran- ta, kur pinigai dingsta. Didelio aiškinimo nereikia: už mūsų šalpos metinį biudžetą gal ne- būtų galima nupirkti vienos priemiesčio rezidencijos. Tad netenka laukti ir norėti, kad kalnai būtų nuverčiami.

Iš padarytų skyrių praneši- mų aiškėja, kad šalpos darbo sąlygos sunkėja. Didieji darbuotojai ir šalpos rėmėjai mūsų eiles amžinai apleidžia, o toli išsimėčiusius tautiečius sunku pasiekti. Taip pat ir likusių didžiųjų šalpos darbu- tojų pečiai linksta po metų

- Kanados Lietuvių katalikų moterų draugijos atstovų suvažiavimas bus spalio 26 - 27 dienomis To- ronto Prisikėlimo parapijos salėje. Atstovės ir narės kvie- čiamos suvažiavime daly- vauti.

- Ev. kunigas Povilas Dilys, šiuo metu klebonaujas Toronto lietuvių evangelikų parapijoje, rugpjūčio 2 d. su-ėjo 80 metų. Jo pagerbimas parapijoje su programa specia- laus komiteto rengiamas rug- sėjo 15 d.

- Iš Prisikėlimo pa- rapijos Toronto palaidoti šie lietuviai: Marija Vatkienė, 81 metų amžiaus, palaidota rug- pjūčio 6 d., Konstancija Poš- kienė, 65 metų amžiaus, rug- pjūčio 14 d., Vaclovas Blockis 60 metų, rugpjūčio 7 d., Anto- sė Baltrušaitytė, 81 metų am- žiaus, palaidota rugpjūčio 16 d.

- Lietuvos Kankinių parapijos bažnyčioje Mis- sissaugoje sutvirtinimo sakra- mentą suteiks vysk. Paulius Baltakis, OFM, rugsėjo 22 d.

- Iš Lietuvos Kankinių parapijos bažnyčios palai- dotas a.a. Pranas Kerberis, 66 metų amžiaus.

- Arvydas Smailys šį pa- vasarį baigė Toronto universi- teto verslo administraciją ma- gistro diplomu. Anksčiau tame pačiame universitete buvo bai- gęs aeronautiką bakalauru laipsniu. Jis yra parašęs daug mokslinių straipsnių moksl- niuose anglų kalba žurna- luose. Šiuo metu jau dirba savo specialybe.

našta. Tai ypač stipriai jau- čiamą Bridgeport ir Brighton Parko skyrių veikloje. Senieji šalpos darbuotojai jau ne- bepajėgia savų rajonų apeiti ir durų varstyti, o jų niekas ne- pakeičia. Tad ir gaunasi para- doksas: mūsų visuomenėi eko- nomiškai stiprėjant, darosi vis sunkiau pripildyti šalpos lau- kiančiųjų krepšelius. Jeigu mūsų veiklos eilėse pasigė- dame jaunesnės kartos atsto- vų, tai šalpos darbuose jų veik visuočiai nėra. Čia yra tik konstatavimas faktų, o ne kam nors priekaištai.

Jeigu iš kalbėjusiųjų pusės ir buvo girdima liūdesio gai- da, tai pasitaikė ir linksme- nių epizodų. Prie mums gre- timo stalo sėdėjo išdinkinė, kuri skaičiavo pinigų. Atro- do, visi išdinkininkai nieko rim- tesnio neveikia, tik pinigų skaičiuoja. Mano bičiulis ir spaudos darbuotojas J. Zemai- tis nuėjo prie išdinkinės ir paklojo banknotą. Šalia izdi- ninkės sėdėjusi B. Jasaitienė garsiai pasakė „penkis- dešimt“, mano bičiulis dar bandė aiškintis. Aš jam pasa- kiau: „Matyt, iš tavęs tiek buvo tikėtasi“, tad jis dar sykį nuėjo ir skirtumą išlygino. Jeigu tokių nesupratimų pasitaikytų daugiau, tai šalpos ir bendrai mūsų veik- los darbo sąlygos būtų leng- vesnės.

Kai aukų rinkėjai pradės varstyti duris, nė vienas lietu- vis neturėtų jų išleisti tuščio- mis rankomis. Atsiminkime, kad jie ne dėl savęs vaikšto, ne dėl savęs prašo. Retkarčiais tenka išgirsti, kad vienas ar kitas prasimuša per geležinę uždangą, kas jais rūpinasi, kas jiems ateina į pagalbą? Be didelės reklamos tad darba atlieka BALFas, tad turime stengtis, kad jis ir toliau galė- tų tą darbą dirbti. Grūdas prie grūdo pripildo aruodą, tad visi prisidėkime!

J. Žygas

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. - 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštadienį 9 v. iki 1 val. d.

Elenos ir Petro Vilkių moterystės 50 metų sukaktįje giminės ir artimieji. („Draugo“ rug- sėjo 24 d. laidoje buvo įdėta ne ta nuotrauka).